Hayat

No. 115 19 ARALIK 1958
125 KURUŞ

Bu Sayıda:

1958 in
9
Büyük
Aşk
Hikâyesi

GRAN-DÜŞE çorapları

Zerafetin Timsali!

5 vasfı
bir araya toplayan
çoraplar

Grafika

Elastikiyet
Sağlamlık
Moda Renkler
Zerafet
Yüksek Kalite

Gran-Düşe

daima tercih edeceğiniz çoraplardır!

GD.583a

DIANA DORS
cazip ingiliz sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım."

Dünyanın en güzel kadını da bilir ki bir kadın için en kıymetli varlık temiz bir tendir. Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için, sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler. İyi bir tuvalet sabunu olan LÜKS'ün tonik tesirile cildlerinin tamamen şeffaf kaldığını, lâtif ve hoş bir revnak peyda ettiğini bilirler

Daima LÜKS tuvalet sabununu kullanınız. Temiz ve güzel bir tene sahip olursunuz. Bu güzellik sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz.

2120
sinema yıldızının
tercih ettiği
güzellik sabunu

Hayat

ELİZABETH TAYLOR
(Fotoğraf : M.G.M.)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 3 CİLT: 5 SAYI: 115

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Firuz AŞKIN, Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için
(âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

1958 ve Aşk

1958, aşk dedikodularının gazete sütunlarını en çok doldurduğu sene oldu. Bu aşklardan kimisi başlarken, kimisi de biterken günün konusu idiler. İşte en mühimleri.

SONUNA yaklaşmakta olduğumuz 1958 senesi aşk bakımından bütün dünyada bir hayli hareketli geçti. O kadar ki, dünyanın muhtelif bölgelerinde vahim hâdiseler cereyan etmekte iken dünya basınında muhtelif aşk dedikodularına yer veriliyor, meşhurların aşk maceralarına devletlerin siyaset mücadeleleri kadar alâka gösteriliyor ve onlardan bahsediliyordu.

1958 yılının en çok bahsedilen aşk hikâyesini bu defa da Prenses Margaret ile Peter Townsend arasında devam eden büyük aşk teşkil ediyordu. Meselâ bir mayıs günü dünya gazetelerinde şöyle bir haber çıkmıştı :

«Peter Townsend Prenses Margaret'le çay içti.»

Aynı günlerde, dünyanın üzerinde daha ziyade ehemmiyetle durulması gereken mühim meseleleri vardı. Ama herkes «aşk» tan bahsediyordu. Herkes memnun, Margaret'in aşk hikâyesini takip ediyordu. Prenses sevgilisiyle buluşmuş, saadetinden uçuyormuş, yüzü artık gülmeye başlamış, yakında muhakkak evleneceklermiş.

1958 senesi aşk bakımından o kadar bereketli oldu ki dünya gazete ve mecmualarında hiçbir aşk uzun müddet günün konusu olamadı. Birkaç gün için bir aşk hikâyesi ele alınıyor, sevgililerin poz poz resimleri basılıyor, sonra onların yerini yeni bir çift alıyordu.

Meselâ kalb hastası İngiliz kızı Shirley'le fedakâr sevgilisi İtalyan askeri Giulio'nun aşkları az mı dillerde dolaşmıştı ? Shirley asker sevgilisi Giulio'yu bekliyor. Giulio kumandanından izin istedi. Giulio Londra'ya hareket etti. Giulio Londra'da. Giulio'nun Shirley'i kucaklamasını doktorlar menetti. Doktorlar «Shirley evlenebilir» dedi vesaire...

Ya unutulmaz yıldız Ingrid Bergman'ın bir tarafta kaybedip başka bir tarafta bulduğu aşk ? Rejisör Roberto Rosselini büyük bir aşk sonunda evlendiği Ingrid'i bırakıp Hindistan gibi uzak bir diyarda Sonali Das Gupta isimli bir Hint yıldızına tutulduğu zaman Ingrid ne kadar üzülmüştü. Onunla beraber hayranları da üzülüyorlardı. Sonra Ingrid Lars Shmid isimli bir vatandaşı ile tanışıp sevişmeye başlayınca hayranları da çocuklar gibi sevindi.

Ya talihsiz Kıraliçe Süreyya'nın nazik bir kristal gibi darmadağın oluveren aşkına ne demeli ? Bu aşk muhakkak ki 1958 senesinin en kederli aşkı oldu. Buna mukabil Hollywood yıldızı Grace Kelly aşk saadeti içinde yüzüyor, mesut bir şekilde gülüyordu. Bu arada Timothy isimli onüç yaşında bir ilkokul talebesi öğretmeni Gretna Green'e âşık olarak 1958 yılının en heyecanlı ve genç âşığı olarak ilân ediliyordu. İsveç Prensesi Margaretha ise annesi Prenses Sbylle'in arzusuna boyun eğerek sarışın sevgilisi Robin Douglas'ın aşkını kalbine gömmüştü.

1958 yılında aşk mı arıyorsunuz ? İşte kocasını gözyaşları arasında toprağa verdikten sonra Mike daha hayatta iken flört etmeye başladığı Eddie Fisher ile yeni bir maceraya sürüklenen Liz'in çifte aşkı. İşte mermer kadar soğuk bir aşk ve Sophia Loren'in, kendisini âdeta heykeltraş gibi meydana çıkaran prodüktör Carlo Ponti ile evlenmesi.

Düşündükçe akla geliveren o kadar hikâye var ki, 1958 yılının bir «aşk yılı» olduğunu kabul etmemek imkânsız. Yalnız bazılarına saadet bazılarına da uğursuzluk getiren bir aşk yılı.

BAHTSIZ AŞK: Biri, nerede küçük bir çocuk görse ağlamaya başlıyor. Biri de İran'ın genç ve yakışıklı Şahı. Süreyya'yı seviyor. Hem Süreyya'yı hem de tahtını muhafaza edebilmek için çok çalıştı. Süreyya'nın çocuğu olmuyor, İran tahtı da veliahtsız olmuyordu. 39 yaşındaki Şah 25 yaşındaki Süreyya'dan ayrıldı. O zamandan beri Süreyya dünyayı dolaşıyor. Fakat öyle bir dolaşmak ki bu, dansederken bile suratı asık. Âdeta bir buz parçası. Nereye gitse, kimlerle konuşsa bir defacık bile güldüğünü gören yok. Bahtsız bir kadın olduğu muhakkak. Ayrılmalarının üzerinden uzunca denebilecek bir zaman geçmesine rağmen dünya basını halâ onları takibediyor, onlardan bahsediyor.

GURBETTE AŞK: Biri sadece Sophia Loren. Biri de Sophia'yı yoktan var edip dünyanın en güzel kadınlarından biri haline getiren İtalyan filim prodüktörü Carlo Ponti. 44 yaşındaki Carlo 24 yaşındaki Sophia'yı ilk defa çıplak ayaklarla, yırtık elbiseler içinde gördü. Bakımsız genç kız kaba bir Napoli aksanı ile konuşuyordu. Ona konuşmayı, güzel olmayı, şöhreti öğretti. Sophia da bu iyiliğin karşılığı olarak kısa boylu çıplak kafalı Carlo'yu sevdi. Hollywood'da bu aşkları daha da ilerletti. Carlo, Sophia ile evlenebilmek için karısından ayrıldı. Şimdi haklarında ne dedikodu yapılırsa yapılsın gene de ikisi birbirini delice severek mesut bir şekilde yaşıyorlar.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

...VE ANDİÇEN OKULU — Memleketimize önce bir kanser hastanesi, sonra bir cami hediye eden hamiyetli ve vatansever yurddaşımız Ahmet Andiçen, son olarak da Ankara'nın 6000 nüfuslu Sincanköy bucağında bir ortaokul yaptırmıştır. Okul 6 kasımda Başvekil Adnan Menderes tarafından açılarak tedrisata başlamıştır. Yukarıda Menderes, okulun açılış töreninde kordeleyi keserken görülüyor.

VAİZLER MİKROSKOP BAŞINDA — Verem Savaş Derneği vaizler için bir sağlık kursu açmıştır. Sağlık konusunu onlar vasıtasiyle halka intikal ettirmek için vaizler Sağlık Müzesi'ne götürülerek kendilerine vereme dair filimler gösterilmekte, mikroskoplarda verem mikrobu hakkında izahat verilmektedir. Yukarıda vaizlerden biri mikroskop başında verem mikrobunu tetkik ederken görülmektedir.

1958 ve Aşk

Çifte aşk:

Liz, kocası uçak kazasında öldüğü zaman «Ben de ölseydim» diye haykırdı. Küçük yaşından beri şöhret sahibiydi. Ancak sevdiği zamanlar yaşadığını hissediyordu. Netekim yeni bir sevgili bulmakta gecikmedi. Bu şarkıcı Eddie Fisher'di. Mike hayatta iken dahi evlerine sık sık gelirdi. Aşklarının daha o günlerde başladığına bugün hemen herkes emindir.

Asrın aşkı : Biri İngiltere Kıraliçesinin kızkardeşi. Diğeri bir hava subayı. Eğer 43 yaşındaki Townsend bir hava subayından ibaret olsaydı herşey yolunda gidecekti. Halbuki bir defa evlenip ayrılmıştı, iki çocuğu vardı. 27 yaşındaki Prenses Margaret buna rağmen Townsend'i seviyordu. Kıral Ailesi çekimser davranıyor, Kilise diretiyor, halk sevgililere göz kırpıp duruyordu. Onlar da bir «evet» bir «hayır» diyor, sonra şaşırıp kalıyorlardı. Dört yıldan beri herkes bu çiftin çehresinde bir aydınlık, bir tebessüm bekliyor. Ne çare ki ümitler boşa çıktı. Beklenen 1958 yılı da getirmedi. Bilâkis bu yıl, asrın aşkının katî olarak sona erdiği yıl oldu.

Prens aşkı : Biri 17 yaşındaki Sylvia Casablancas. Meksikalı bir petrol kıralının biricik kızı. Biri de Ağa Han'ın yerini alan genç. Yani İsmailiye mezhebinin lideri. Aynı zamanda Ali Han'ın oğlu. 21 yaşındaki Kerim petrol kıralının kızını seviyor, bu aşkını spor otomobilini saatte 160 kilometre süratle sürerken söylüyor. Bu aşk hiç ayrılık dinlemiyor, mesafe tanımıyor. Genç Kerim hafta sonunda uçağına atladığı gibi koca Atlantik'i aşarak İngiltere'de tahsil gören sevgilisine uçuyor, onunla bir tatil günü geçirdikten sonra tekrar Amerika'ya mektebine dönüyor. Ikisi de hudutsuz zengin, ikisi de genç ve heyecanlı.

Memnu aşk : 22 yaşındaki kalb hastası genç kız, Shirley Camparini annesiyle beraber Italya'yı ziyaret etmişti. Kalbi o kadar rahatsızdı ki, çok sakin ve yavaş seyahat ediyordu. Birisi tarafından biraz kuvvetli kucaklanacak olsa, ölebilirdi. Italya ziyareti esnasında Viareggio'ya uğradı. 23 yaşındaki Giulio'yu bir plâjda gördü. Giulio askerliğini yapıyordu. Shirley onu Frank Sinatra'ya benzetti. Aralarında bir aşk başladı. Bu aşk uzun zaman dünya basınını meşgul etti. Gazeteler münasebetlerinin çeşitli safhalarını manşetlerle verdiler. Aşk doktor tavsiyesi dinlememişti. Giulio Shirley'i kucakladı, fakat genç kız ölmedi. Hattâ evlendiler de...

SİNÇAPLI ADAM — Sırtında ormanların sevimli yaratığı sincaplarla seyyar bir ağaç gibi İstanbul sokaklarında dolaşan bu adam bir sincap satıcısıdır. Ayrılık gününe kadar onlarla başbaşa, omuz omuza dolaşmakta, mukadderat birliği etmektedir...

Sohbet KÖŞESİ

ŞEVKET RADO
Ameliyat Oldu

Her zaman bu sütunlarda tatlı tatlı okuduğunuz Şevket Rado'nun sohbet yazısını ne yazık ki bu hafta neşredemiyoruz. Mecmuamızın sahibi Şevket Rado, müesseseye ait bazı işleri takip etmek üzere Londra'da bulunduğu sırada âni bir böbrek krizi geçirmiş ve derhal hastahaneye kaldırılarak, ameliyat edilmiştir. Arkadaşımızın sağlık durumu iyiye doğru gitmektedir. Kendisinden gelecek yazıları, yine bu sütunlarda bulacaksınız.

KUTUPTA AÇAN ÇİÇEKLER — Iskandinav Havayolları, Kutup bölgesinde yaşıyanların çiçek ihtiyacını karşılamak için haftada üç defa Fransız ve İtalyan Riviyeralarında öğleden sonra koparılan çiçekleri ertesi sabah taze taze Kuzey Kutup bölgesindeki Kiruna'ya ulaştırmaktadır...

Kuzey aşkı:

Biri İsveç Kıralının 23 yaşındaki torunu Margaretha. Biri de 25 yaşındaki Robin Douglas Home. Robin'in kazancı pek azdı. İsveç Kıralı ise titizdi. Robin saraya davet edildi, caz piyanistliğinden vazgeçmesi, adamakıllı bir iş sahibi olması söylendi. Herkes evlenmelerini beklerken herşey bir anda bitti. Margaretha sevgilisiyle evlenebilmek için can atmıştı ama, annesi Prenses Sbyyle taş yürekli bir kadındı.

rkından sonra aşk:

Nihayet kendi dilini konuşan, ayzevklere bağlı bir adam ile karşılaşmıştı. İsveçli tro prodüktörü Lars Schmidt aktrisin hayatındaki ncü adam oldu. Bergman kırk birinci yaşında ncü aşkını yaşıyordu. Bu, iki başarısız izdivaçtan ra, fazla görülmemeliydi. Bergman, Lars Schmidt'i dıktan sonra saadet ve neşesini tekrar kazandı.

YAHYA KEMAL'İN ARKASINDAN — Ölümü büyük bir teessür uyandıran Yahya Kemal Beyatlı için tertiplenen anma törenleri ile umumi efkârın hislerine tercüman olunmaktadır. Yukarıdaki resimde, Nişantaşı Kız Enstitüsü öğrencileri, Yahya Kemal için tertip edilen anma töreninden önce İstiklâl Marşı'nı dinlerlerken görülüyorlar.

2 OCAKTA

Milli Mücadele tarihimizin en meraklı sahifelerini açıyoruz.

ORGENERAL FAHRETTİN ALTAY'IN
MİLLÎ MÜCADELE HATIRALARI

İSTİKLÂL Savaşı'nın bugün yaşıyan en kıdemli komutanlarından rettin Altay, Millî Mücadele hâtıralarını ilk defa olarak mecmua tır. Bu suretle en salâhiyetli kalemden o heyecanlı günleri yaşıyo ğinde Kurtuluş Savaşımızın karşısına dalga dalga çıkan irtica hareketl hit olacak ve nihayet şanlı süvari kuvvetlerimizle birlikte İzmir'e girişin niden yaşıyacaksınız.

Ayrıca:

Sinema âleminde hadise yaratan büyü

HAYAT HERGÜN YENİDEN BAŞLAR

✳ Hollywood ile Cine-Citta arasında kaderini arıyan bir sinema yıldızının romanıdır.

✳ Bu romanda Roma'nın en lüks muhitlerinde geçen ümitsiz bir aşk macerasını takibedecek, beynelmilel sinema âleminin iç yüzü

BU İKİ BÜYÜK TEFRİKA 2 OCAKT

Politikacı ALİ HAN

Halen Birleşmiş Milletler'de Pakistan delegesi olarak vazife görmekte olan Ali Han, **Hayat** *muhabirine politikasını ve aşklarını anlatıyor.*

Röportaj : NİHAL ÖZBUDUN

Ali Han Birleşmiş Milletlerde...

BİRLEŞMİŞ Milletler'e ilk tâyin edildiği zaman herkesin aklından aynı soru geçmişti : «Adı yalnız at yarışları ve güzel kadınlarla anılan bu zengin prens Birleşmiş Milletler'de ne yapacak ?»

Fakat Ali Han hiç kimsenin tanımadığı ve tahmin etmediği politik cephesini kısa zamanda ortaya koydu. Zekâsı, siyasi olgunluğu ve bilhassa çalışkanlığı ile etrafındakileri kendisine hayran bıraktı.

«Ben siyasi hayata yeni atılmadım» diyor. «Ömrüm bu hayatın içinde geçti. Babamın evi, asrın birçok ileri gelen siyaset adamlarının dünya siyasetini, milletlerarası münasebetleri en rahat ve en samimî bir şekilde münakaşa ettikleri bir konferans salonu gibiydi. Dolayısiyle ben de bu yoldaki tahsilime çok erken başladım. Siyaset, çok küçük yaştan beri en ilgilendiğim ve zevk duyduğum bir konu oldu. Bugün Pakistan'ın Birleşmiş Milletler'deki delegesi olarak en büyük arzum da dünya politikasına hizmet edebilmek, beynelmilel karışıklıkların halli hususunda elimden gelen her yardımı yapmaktır.»

... ve muhabirimizle.

1911 yılında Italya'da doğmuş; tahsilini Isviçre ve Italya'da yapmış; II. Dünya Harbi'nde Fransız lejyonunda, sonra Ingiltere Hassa alayında vazife almış; 1944 ağustosunda da Altıncı Amerikan ordu gurubu ile bilfiil harbe katılmış olan Ali Han Türkler ve son günlerin mühim meselesi Kıbrıs hakkında şöyle diyor :

«Sizin ne büyük bir millet olduğunuzu bundan yirmi yıl önce, Hariciye Vekilinizin davetlisi olarak ilk defa Istanbul'a geldiğim zaman anlamıştım. Evli idim. Eşim, Kerim'in doğumunu bekliyordu. Çok tatlı hâtıraları olan ziyaretimizi bu doğum dolayısiyle fazla uzatamadan Türkiye'den ayrılmak mecburiyetinde kaldık. Fakat yakından tanımak fırsatını bulduğumuz bu dost milletin zekâsını, espritüeliğini ve mert karakterini hiçbir vakit unutmadık. Türkiye ve Pakistan'ın elele vererek dünya sulhuna büyük hizmetlerde bulunacaklarına inanıyorum ve mecmuanızdan Türk milletine gerek benim, gerekse Pakistan'ın sevgi ve hayranlığımızın ulaştırılmasını rica ediyorum... Kıbrıs meselesine gelince... Hürriyet prensiplerine iman etmiş bir insan olarak adadaki Türk topluluğunun Yunanlılarla eşit haklara sahip olduğuna, aynı yolda istiklâllerine kavuşmaları icabettiğine ve Ingiliz tekliflerinin hüsnüniyetine inanıyorum.»

Birleşmiş Milletler'deki çalışmalarının dışında New York gazetelerinin sosyete sütunlarını kendisinden bahseden dedikodularla dolduran, gittiği davetlerde birbirinden cazip kadınların ilgisini üstünde toplıyan Ali Han, üçüncü defa evleneceği hakkındaki dedikodular için :

«Bilmem ki» diyor. «Hiç belli olmaz.»

«Yine bir Hollywood güzeli mi ?»

«O da belli olmaz. Çünkü benim için mühim olan evleneceğim kimsenin ne yaptığı değil, nasıl bir insan olduğudur. Beni bir kadının mesleği değil karakteri, zekâsı ve bilhassa hayat görüşü ilgilendirir. Tabiî ilgilenmeye lüzum hissetmem için dış görünüşünün cezbetmesi şart.»

«Gazeteler Gene Tierney'in hâlâ size olan büyük aşkından ve çektiği ıstıraplardan bahsediyor.»

«Gene Tierney'e derin bir hayranlığım ve büyük bir hürmetim vardır. Dostluğumuz her zaman devam edecektir.»

«Ya Kim Novak ve öbürküler için ne düşünüyorsunuz ?»

«Hepsi çok güzel ve çok cazip kadınlardır. Ben de onları tanıdığım için muhakkak ki çok şanslı bir insanım.»

Siz Türkler Ölmez misiniz

YAZAN: HİKMET FERİDUN ES — FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

DÜŞMANIN başşehri Pyongyang sokaklarından yıldırım hızıyle geçiyoruz. Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin büyük kısmı çoktan cenuba doğru kayıp gitmiş. Şehirde Türklerle birlikte Pyongyang'ı boşaltacak en son kuvvetler kalmış. Bunlar da hava meydanını tahrip edecekler, köprüleri uçuracaklar. Yol kavşaklarını dinamitliyecekler, götürülemiyen cephaneyi berhava edecekler ve yollara mayın dökecekler...

Tam bir Çin şehri karakterini taşıyan Pyongyang'a şimal kapısından girdik.

Şimdiye kadar Kuzey Kore'de bir şehre girerken, yahut bir şehri boşaltırken ortalıkta kimseleri göremezdik. Bomboş sokaklardan geçerdik. Bir müddet sonra bırakacağımız bu düşman başşehrinde ise vaziyet tamamen aksine idi. Kaldırımlarda, ayakta duran birtakım son derece düşman bakışlı insanlar bütün hareketimizi takip ediyorlardı. Onlar da bizim gibi, biraz sonra buraya Çinli'lerin, birkaç misli büyük kuvvetle geleceklerini biliyorlardı. Düşmanla her an temasta idiler. Hattâ bu kaldırımları dolduran insanların içinde bir çok düşman gerillaları vardı. Nitekim o gece bunlar bize baskın yaptılar. Hayatımda bu kadar kötü bakışların arasından, bu derecede büyük bir düşman kalabalığı içinden geçtiğimi bilmiyorum. Adamlar fırsatını bulsalar orada üzerimize atılabilirlerdi. İşin güzel tarafı o geceyi de Pyongyang civarında geçirmek mecburiyetimizdi. Bunun için Çin usulü, gayet uzun merdivenlerle inilen nehrin öbür tarafında büyük bir binanın önünde durduk. Burası eskiden Uzak Şarkın en konforlu «turistik oteli» i imiş. Türk kuvvetleri geceyi burada geçireceklerdi. İçeriye de girildi, yerleşildi. Lâkin ikinci kademe komutanı Yarbay Poyrazoğlu, gece Türklerin bulunduğu binaya bir baskın hazırlandığını haber almıştı. Hemen gayet sessizce bina tahliye edildi ve civar tutuldu. Gece yarısından biraz sonra hakikaten haber alındığı gibi birtakım gölgelerin içeriye süzüldükleri görüldü. Bizimkiler sabaha kadar açtıkları ateşle adamların canlarına okudu. Turistik oteldeki macera da böyle bitti. Bundan sonra kuvvetlerimiz birkaç intikal ile pek muntazam bir şekilde geriye çekildi. Biz bu esnada küçük bir keşif tayyaresiyle Pyongyang'dan hattâ daha şimalde, düşmanın kolları arasındaki Hamhung'a uçmıya, sonra da Seoul ile cephe arasında mekik dokumağa mecbur olduk.

Seoul'deki karargâhta, bütün duvarı baştanbaşa kaplıyan büyük harekât haritasında en çetin cephede ve en büyük düşman karşısında bulunan Türk silâhlı kuvvetlerinin üstüne bir kırmızı sual işareti konulmuş !.. 28 - 29 - 30 kasım günü ve geceleri bu bir avuç kahraman çocuk mucizeler yaratarak bu kırmızı istifhamı haritadan silmişlerdi. Türkler o kadar büyük bir kalabalık tarafından, o kadar fena bir mıntakada döğüşüyorlardı ki, kurtulma-

TOKYO HASTANELERİ — Kunuri'den sonra yaralı ve hastalarımızı Tokyo'ya göndermiştik. Resim Kunuri'de Silver Star nişanı olan Yüzbaşı Sacit Gürünlü ile bir Türk erini gösteriyor.

YATAKTA TOP — Kore'den gelen yaralıları memnun etmek, onlara ıstıraplarını unutturmak için Japon hastanelerinde akla gelmedik şeyler yapılıyordu. Resimde canı sıkıldığı için yatağında top oynıyan bir Mehmetçik görülmektedir.

JAPON GÜZELLERİ — Kunuri'de Türklerin kahramanlığı bir destan halinde Japonya'ya yayılmıştı. Halk ve bilhassa Japon kızları çiçekler ve hediyelerle hastanelere kadar gelip yaralılarımızı ziyaret ediyorlardı.

İNCEOĞLU — Tugayımızın kıymetli komutanlarından Yüzbaşı Hakkı İnceoğlu ve oda arkadaşı Yüzbaşı Burhan kendilerini hastanede ziyaret eden Japonya'daki Türklerle beraber.

KARAKAŞ VE AMERİKALI — Bizim Mehmetçikler hastanelerde kendilerini pek sevdirmişlerdi. Bütün hastabakıcılar etraflarında pervaneler gibi dönüyorlardı. İşte İkinci Bölükten yaralı Karakaşla Amerikalı hastabakıcısı Miss Molly Gerhart.

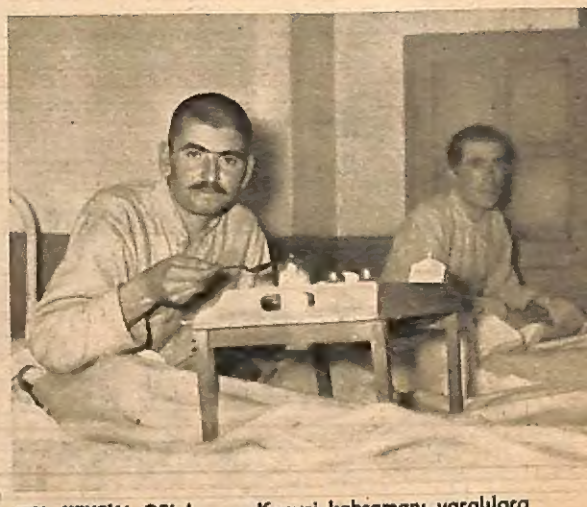

GEL KEYFİM GEL !... — Kunuri kahramanı yaralılara Tokyo hastanelerinde hususi bir alâka ve ihtimam gösteriliyordu. Çocukların çoğunun kahvaltıları küçük masa ve tepsilerle önlerine kadar getirilmekte idi.

ları için hiçbir ümit yoktu. Bunun için bütün dünya radyoları, başta Fransız ajansları olduğu halde Türk Tugayının tamamen imha edildiğini yeryüzüne bildiriyorlardı. Karargâhtaki bütün duvarı kaplıyan haritada Türk kuvvetlerinin üzerindeki kırmızı istifham da bu idi. Dünyanın gözleri Çinlilerin her şeyi göze alarak birkaç çemberle sargıya sokmak istedikleri Türklerin üzerinde idi. Onların kanlı süngüleriyle kendilerine yol açarak dipdiri tekrar meydana çıkmaları Birleşmiş Milletler için inanılmaz bir moral yüksekliği oldu.

Pyongyang'tan sonra Seoul'deki harb muhabirleri kulübüne gelmiştim. Güney, yani dost Kore'nin başşehri de düşmana bırakılmak üzere boşaltılıyordu. Lâkin tek telgrafhane burada olduğu ve biz de mütemadiyen haberleri telgrafla vermeğe mecbur olduğumuz için düşmanın gelmesine ramak kalıncaya kadar gazeteci olarak buradan ayrılamazdık. Seoul bugünlerde cepheden daha tehlikeli idi. Gece telgrafhaneye giderken gazetecileri vurup öldüren meçhul insanlar vardı. Sokaklarda köşeden köşeye ateş düelloları oluyordu. Her milletten harb muhabirleri henüz ayakta kalmış bir binada oturuyorduk. Geldiğimiz gece Amerikanın en büyük ajanslarından birinin muhabiri :

— Bu gece bir «veda partisi» yapalım. Kore'ye veda partisi ! Hepimiz geri çekiliyoruz.

Ve o gece Seoul'de acıklı bir «Goodby Party» verildi. İşte Türkler böyle bir psikolojinin tamamen tersine çevrilmesinde en büyük rolü oynadılar. Ondan sonraki harblerde yine zaferden zafere gittiler.

Kore'de tedavi edilemiyecek olan bütün yaralılarımızı Japonya'ya gönderiyorduk. Bu suretle tugayımızdan ilk defa Japonya'yı gören Kunuri yaralıları oldu. Tokyo'da üç büyük askeri hastahane vardı. Büyük hastahane, onun «Annex» i ve «639». Bu sonuncusu sadece harb şokluları için açılmış, büyük bir akıl ve asabiye hastahanesi idi. 639 a en az hasta gönderen Türk silâhlı kuvvetleri idi. Öteki hastahanelerde ise Türk yaralıları, Amerikan doktorlarını, hayretten hayrete düşürüyorlardı. Hakikaten de «Türk yaralısı» şaşılmıyacak gibi değildi. Meselâ yatağına uzanmış, soluk benizli bir çocuğa :

— Nen var oğlum ?.. diye sorduğunuz zaman size :

— Bir şeyim yok gomutanım !.. diyor. Fakat sonra öğreniyorsunuz ki meselâ dördü ağır olmak üzere vücudunda tamam 11 yarası var !.. Bizimkiler Amerikalı doktorlarla da böyle konuştukları için etrafa hayret saçmakta idiler. Bir kere sırttan, topuktan yaralı tek Türk çocuğu yoktu. Vücudunda 64 parça yara sayılan Suşehri'nden Hasan'ın da : «Bir şeyim yok !..» dediğini anlıyan Amerikan doktoru, gözlerindeki yaşa rağmen zorla gülmeğe çalışırken sormuştu :

— Siz Türkler ölmez misiniz ?..

Yine vücudunda 22 yara bulunan Alyanak doktorların şiddetle menetmelerine rağmen gizlice 100 numaraya kaçıyordu. Bu işi kendisine yatağında yaptırmak istiyen, hakikaten de Hollywood yıldızı kadar güzel hastabakıcısından utanırmış !..

Hastahanelerdeki, Japon'undan, Norveç'lisine, Porto Rico'lusundan Amerika'lısına kadar renk renk ve birbirinden güzel hastabakıcılar arasında bizim Mehmet'in süksesine diyecek yoktu. Bacağına masaj yapılması icap eden bir Kastamonu'lu çocuk pembe, tombul bir Norveç kızını göstererek tatlı tatlı şikâyet ediyordu : «Bu gız canımı çoh acıtıyor gomutanım... Bacağıma çimdik üzerine çimdik atıyor.»

(Devamı gelecek sayıda)

SARI ABLA — Çocuklar kendilerine bakan güzel Norveçli hastabakıcıya Sarı Abla diyorlardı. Sarı Abla'nın altın rengi saçları vardı.

Amerikalı meşhur bir kadın ressam pek tipik bulduğu bu çocuğumuzun bir resmini yaparak kendisine hediye etmişti...

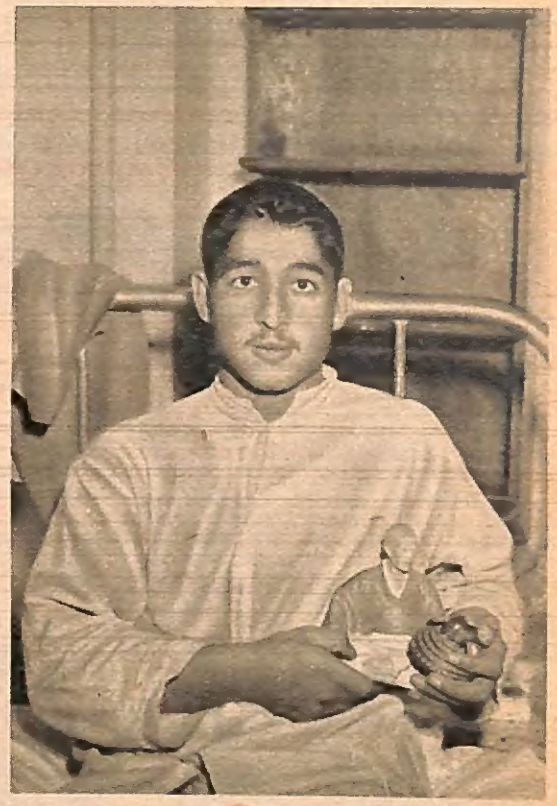

HASTANEDE NOEL... — Noel ve yılbaşı dolayısiyle hastanelerde çeşitli eğlenceler tertiplenmiş, ağaçlar donanılmıştı. İşte Noel ağacı önünde Anadolu çocukları...

Dünyanın en güzel, en sanatkârane bebeklerini yapan Japonlar yılbaşı dolayısiyle Türk yaralılara eserlerini hediye ediyorlardı. İşte hediye bebekleriyle bir Mehmetçik.

Japon hastabakıcıların çoğu senelerce önce Türkiye'den gelen Ertuğrul gemisinin acıklı hikâyesini, macerasını okumuşlardı. Türk yaralılarına karşı hususi bir şefkat ve alâka gösteriyorlardı.

HAKKÂRİ KAYALIKLARINDA 7500 SENELİK RESİMLER

YAZI VE FOTOĞRAFLAR: MUVAFFAK UYANIK

Tarihten önce yaşamış insanların hayatları, düşünceleri ve sanatları hakkında fikir edinmemize yarıyan vasıtalardan biri de onların, barındıkları mağara duvarlarına ve açıktaki kayalara yapmış oldukları resimlerdir. Bu resimler ilk defa 1879 da İspanya'daki Altamira Mağarası'nda bulunmuş, o tarihten sonra dünyanın her tarafında yeni yeni buluşlar olmuştur. Bizde ilk defa 1938 yılında, Adıyaman vilâyetinin Palanlı mevkiindeki kayalar üzerinde birkaç dağ keçisi resmi bulunmuştu. 1956 yılında Türk ve Avusturyalı dağcılar Hakkâri vilâyetinin Gevaruk vâdisinde 100 kadar kaya resmi buldular. Aynı heyetin 1958 ağustosunda bu vâdiye yaptıkları ikinci seyahatte ise 500 ü aşan kaya resmine tesadüf edildi. Bütün Asya ve Yakındoğu'da bir eşi daha bulunmıyan bu tarih öncesi galerisinin, M.Ö. 5500 yılına ait olduğu tesbit edilmiştir...

GEVARUK GÖLÜ — 2650 metre yükseklikteki Gevaruk Gölü kıyılarında otlayan bu dağ keçileri, Geyaruk vâdisinde bulunan kaya resimlerindeki keçilerin halefleridir. Resimlerin bulunduğu kayalar bu gölden 50 metre kadar aşağıdaki boğazdadır. Buzullar tarafından aşındırılarak yuvarlak bir hale getirilmiş olan kayalar zamanla koyu kızıl bir tabaka ile örtülmüş ve bu satıh sert taşlarla çizilmek suretiyle resimler yapılmıştır. Aşağıya aldığımız fotoğraflarda 5500 sene öncesine ait bu resimlerden birkaç nümune görülmektedir.

BİR DAĞ KEÇİSİ SÜRÜSÜ

BİR İNSAN VE İKİ DAĞ KEÇİSİ

AV TUZAK VE HENDEKLERİ

DAĞ KEÇİLERİ, YILAN VE AVCILAR

LAMBETH Sarayı'nın ufak kilisesi harb esnasındaki bombardımanda harap olmuş, sonradan tamir edilmişti. Şimdi yeniden açılış merasimi yapılacaktı. Kıral Ailesi bu açılış törenine gidiyordu.

Merasimden sonra, Sarayın geniş salonunda büyük bir ziyafet verildi. Bu ziyafete, Canterbury Başpiskoposundan başka 50 piskopos daha iştirak etti!... Kıral Ailesi, Kilise erkâniyle diz dize oturdu. Bu anlarda Margaret'in hissiyatı nasıldı?... İşte bunu hiç kimse bilemedi ve bilemiyecekti...

Aradan bir hafta geçti. Cumartesi geldi. O akşam Townsend, Clarence House'da Prensesle yine bir saat kadar yalnız olarak konuştu. Bu, hayati bir konuşma oldu. Ertesi gün Margaret Windsor Şatosu'na Kıraliçeyle Prens Philip'in yanına gidecekti...

Pazar günü geldi. Margaret, Windsor Şatosuna gitti. Öğle yemeğini üçü beraber yediler: Prenses, Kıraliçe ve kocası... Yemekten sonra, Şatonun Victoria kulesindeki kabul salonunda şöminenin karşısına oturup konuştular.

Bu konuşma, Kıraliyet Ailesi üç mensubunun ilk ve son konuşması oldu. Meseleyi en samimî şekilde, rahat rahat görüştüler. Kıraliçe, herşeyi olduğu gibi, kızkardeşine anlattı. Ona karşı sevgisi pek derindi. Lâkin herşeye rağmen Kıraliçelik vazifesini yapmıya mecburdu. Mevcut kanunlara göre, evlenmiye izin vermesi imkânsızdı. Malûm şartlar dahilinde, Margaret arzu ederse evlenebilirdi. Fakat bu izdivaç, Kıraliyet prensiplerini pek ziyade rencide edecekti. Sonra, evlenme, hiçbir şekilde, bir Prenses evlenmesi olmıyacak, merasim, alelâde bir vatandaşın evlenme törenine benziyecekti...

Bu hususu Margaret biliyordu. Zaten Townsend de tantanalı bir tören yapılması taraftarı değildi.

Margaret'i en çok düşündüren bir tek mesele vardı. O da, para meselesiydi. Prensesin bütün gelirleri ve aylıkları kesilirse nasıl geçineceklerdi?.. Gerçi büyük annesi Kıraliçe Mary'den ve babasından bir miktar para kalmıştı ama, bu meblâğın, onu Sarayda alıştığı tarzda geçindirmesine imkân yoktu! Townsend ise sadece aylıklı bir memurdu. Aldığı maaş muayyendi. Ancak şöyle böyle geçinmelerine kifayet edebilecekti. İşine ilâveten hiçbir ek vazife de göremezdi. Çünkü, elinde başka bir sanatı yoktu.

Margaret'le evlendikten sonra ordudan istifa edip ayrılsa bile daha fazla gelir sağlıyan bir iş bulabilecek miydi?... Şüpheliydi! Bilhassa, ilk zamanlar, yabancı bir memlekette oturmıya mecbur kalacaklardı.

Bu hususların hatırlanması ve düşünülmesi şu sıralarda pek hoş değildi. Lâkin ne yazık ki, bir hakikatti!...

Ertesi gün, Townsend, Margaret'le yarım saatlik bir konuşma daha yaptı. Fakat bu görüşme sonunda da müsbet bir neticeye varılamadı... Akla gelen biricik sual şuydu: Bütün bu şartlar altında evlenecek olurlarsa acaba mesut olabilecekler miydi?...

Townsend'in Prensesi her ne bahasına olursa olsun evlenmiye icbar etmiye hakkı var mıydı?...

Aşkları, bütün mahrumiyetlere göğüs gerecek kadar derin miydi?... Sonradan, birinden biri bıkkınlık ve belki de pişmanlık hissetmiyecek miydi?!... Bilhassa Prenses, bütün haklarından feragat etmiş olduğu için azab içinde kalmıyacak mıydı?...

Aynı gün meşhur «The Times» gazetesi bu mesele hakkında önemli bir makale neşretti. Bu makalede şöyle

ları için hiçbir ümit yoktu. Bunun için bütün dünya radyoları, başta Fransız ajansları olduğu halde Türk Tugayının tamamen imha edildiğini yeryüzüne bildiriyorlardı. Karargâhtaki bütün duvarı kaplıyan haritada Türk kuvvetlerinin üzerindeki kırmızı istifham da bu idi. Dünyanın gözleri Çinlilerin her şeyi göze alarak birkaç çemberle sargıya sokmak istedikleri Türklerin üzerinde idi. Onların kanlı süngüleriyle kendilerine yol açarak dipdiri tekrar meydana çıkmaları Birleşmiş Milletler için inanılmaz bir moral yüksekliği oldu.

Pyongyang'tan sonra Seoul'deki harb muhabirleri kulübüne gelmiştim. Güney, yani dost Kore'nin başşehri de düşmana bırakılmak üzere boşaltılıyordu. Lâkin tek telgrafhane burada olduğu ve biz de mütemadiyen haberleri telgrafla vermeğe mecbur olduğumuz için düşmanın gelmesine ramak kalıncaya kadar gazeteci olarak buradan ayrılamazdık. Seoul bugünlerde cepheden daha tehlikeli idi. Gece telgrafhaneye giderken gazetecileri vurup öldüren meçhul insanlar vardı. Sokaklarda köşeden köşeye ateş düelloları oluyordu. Her milletten harb muhabirleri henüz ayakta kalmış bir binada oturuyorduk. Geldiğimiz gece Amerikanın en büyük ajanslarından birinin muhabiri :

— Bu gece bir «veda partisi» yapalım. Kore'ye veda partisi ! Hepimiz geri çekiliyoruz.

Ve o gece Seoul'de acıklı bir «Goodby Party» verildi. İşte Türkler böyle bir psikolojinin tamamen tersine çevrilmesinde en büyük rolü oynadılar. Ondan sonraki harblerde yine zaferden zafere gittiler.

Kore'de tedavi edilemiyecek olan bütün yaralılarımızı Japonya'ya gönderiyorduk. Bu suretle tugayımızdan ilk defa Japonya'yı gören Kunuri yaralıları oldu. Tokyo'da üç büyük askeri hastahane vardı. Büyük hastahane, onun «Annex» i ve «639». Bu sonuncusu sadece harb şokluları için açılmış, büyük bir akıl ve asabiye hastahanesi idi. 639 a en az hasta gönderen Türk silâhlı kuvvetleri idi. Öteki hastahanelerde ise Türk yaralıları, Amerikan doktorlarını, hayretten hayrete düşürüyorlardı. Hakikaten de «Türk yaralısı» şaşılmıyacak gibi değildi. Meselâ yatağına uzanmış, soluk benizli bir çocuğa :

— Nen var oğlum ?.. diye sorduğunuz zaman size :

— Bir şeyim yok gomutanım !.. diyor. Fakat sonra öğreniyorsunuz ki meselâ dördü ağır olmak üzere vücudunda tamam 11 yarası var !.. Bizimkiler Amerikalı doktorlarla da böyle konuştukları için etrafa hayret saçmakta idiler. Bir kere sırtından, topuktan yaralı tek Türk çocuğu yoktu. Vücudunda 64 parça yara sayılan Suşehri'nden Hasan'ın da : «Bir şeyim yok !..» dediğini anlıyan Amerikan doktoru, gözlerindeki yaşa rağmen zorla gülmeğe çalışırken sormuştu :

— Siz Türkler ölmez misiniz ?..

Yine vücudunda 22 yara bulunan Alyanak doktorların şiddetle menetmelerine rağmen gizlice 100 numaraya kaçıyordu. Bu işi kendisine yatağında yaptırmak istiyen, hakikaten de Hollywood yıldızı kadar güzel hastabakıcısından utanırmış !..

Hastahanelerdeki, Japon'undan, Norveç'lisine, Porto Rico'lusundan Amerika'lısına kadar renk renk ve birbirinden güzel hastabakıcılar arasında bizim Mehmet'in süksesine diyecek yoktu. Bacağına masaj yapılması icap eden bir Kastamonu'lu çocuk pembe, tombul bir Norveç kızını göstererek tatlı tatlı şikâyet ediyordu : «Bu gız canımı çoh acıtıyor gomutanım... Bacağıma çimdik üzerine çimdik atıyor.»

(Devamı gelecek sayıda)

SARI ABLA — Çocuklar kendilerine bakan güzel Norveçli hastabakıcıya Sarı Abla diyorlardı. Sarı Abla'nın altın rengi saçları vardı.

Amerikalı meşhur bir kadın ressam pek tipik bulduğu bu çocuğumuzun bir resmini yaparak kendisine hediye etmişti...

HASTANEDE NOEL... — Noel ve yılbaşı dolayısiyle hastanelerde çeşitli eğlenceler tertiplenmiş, ağaçlar donanılmıştı. İşte Noel ağacı önünde Anadolu çocukları...

Dünyanın en güzel, en sanatkârane bebeklerini yapan Japonlar yılbaşı dolayısiyle Türk yaralılara eserlerini hediye ediyorlardı. İşte hediye bebekleriyle bir Mehmetçik.

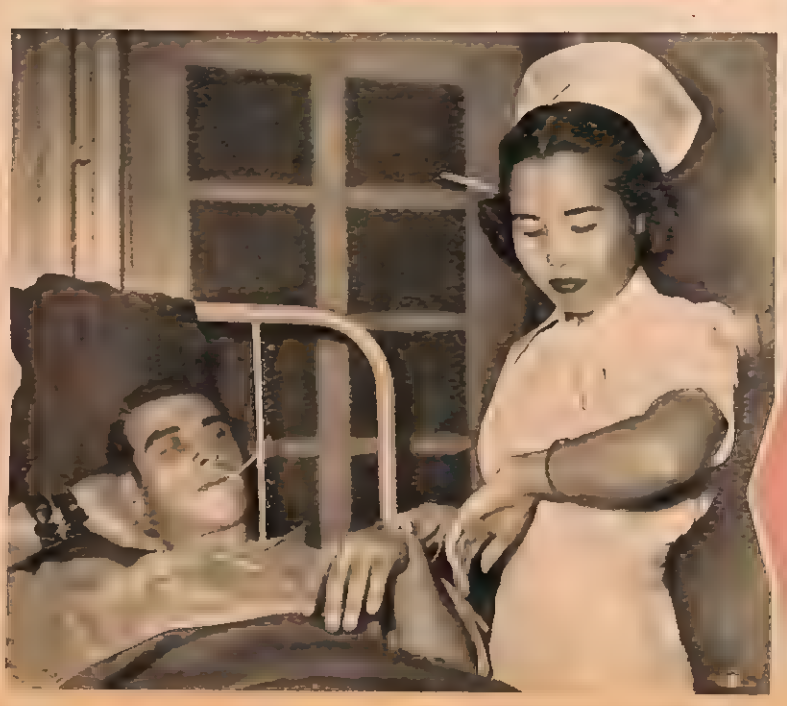

Japon hastabakıcıların çoğu senelerce önce Türkiye'den gelen Ertuğrul gemisinin acıklı hikâyesini, macerasını okumuşlardı. Türk yaralılarına karşı hususi bir şefkat ve alâka gösteriyorlardı.

Townsend'in Ümitsiz Aşkı

YAZAN — NORMAN BARRYMAINE

ÇEVİREN — ADNAN SADRİ

10

Türkiyede neşir hakkı yalnız Hayat mecmuasına aittir...

deniyordu : «Meseleyi, katî olarak ancak Prensesin kendisi halledebilecektir! Onun kararı ne olursa olsun, bütün vatandaşları Prensese saadetler temenni eder. Bu saadete mânevi huzurla erişilir. Mânevi huzurun en kıymetli vasfı da mukadder vazifenin ifasını idrakten ibarettir...»

Pazartesi gecesi de kararsızlık içinde geçip gitti...

Canterbury Başpiskoposu şöyle diyordu : «Bana gelip ikinci defa evlenmek müsaadesi istiyen iyi insanları reddetmek iktidarını kendimde bulamıyorum. Onlara, Allah karşısında kendi vicdanlarına danışmalarını tavsiye eyliyorum ve sadece dinin emrettiği hususları bildirmekle iktifa ediyorum...»

Artık anlaşılıyordu ki, bu evlenme meselesi etrafında ne Kilisenin ne de Parlâmentonun yapabileceği birşey vardır. Bütün kapılar kapanmıştır. Ayrılık acısı şimdiden iki sevgilinin kalbine bütün ağırlığiyle çökmüştür...

Çarşamba akşamı saatin tam altısıydı. Townsend geleli iki hafta olmuştu. İki sevgili yine buluştular. Lâkin ne yazık ki, bu buluşma sonsuz bir ayrılığın başlangıcı olacaktı. Ölümden de acı olan bir ayrılığın başlangıcı...

Townsend'le Margaret doksan dakika süren ciddî bir görüşme yaptılar. Sonunda ittifakla şu karara vardılar ki, bu evlenme hali, Kıraliyet müessesesi ile Prensesin yüksek menfaatlerine tamamen aykırı bir hareket olacaktır. Gerçi birbirlerine karşı olan aşkları pek derindir. Lâkin izdivaçları kendilerine ve çocuklarına tam mânasiyle bir saadet temin edebilecek vaziyette değildir. Mevcut şartlar altında buna imkân yoktur!... Mânileri aşmak da mümkün değildir. «The Times» gazetesinin dediği gibi, «Son karar Prensesindir.» Lâkin bu kararda Townsend'in rolü ve yardımı da şüphesiz pek büyük olacaktır ...

Prensesle Albay, tarihî görüşmeleri sonunda, nihai kararlarını verdiler. Bu karar, ne yazık ki, ayrılmaktı!...

Bu netice her ikisini de son derece üzdü. Fakat gözyaşlarını zaptetmiye muvaffak oldular. Birkaç dakika sonra Ana Kıraliçeyle buluştular. Kararlarını ona da bildirdiler. Gece bütün aile beraberce Portekiz Sefaretinde tertip edilen resmî bir ziyafete gittiler. İşte bu ziyafet esnasında idi ki, Prensesin ablası Kıraliçe Elizabeth, kızkardeşi Margaret'in vazifesini ifa etmek kararında olduğunu ve sevgilisinden ayrılmış bulunduğunu öğrendi...

Prensesle Townsend, bütün İngiltere'nin dua etmekte olduğu karara varmakla beraber, bir nokta üzerinde ısrarla durdular. Margaret, şunu arzu ediyordu ki, kendisinin Albay Townsend'e âşık olduğu bütün dünyaya duyurulsun! Bundan başka bir hususun daha gerçekleşmesini istiyordu. Bu da, Townsend'le başbaşa bir hafta müddetle bir dostun evinde kalmak, orada en tatlı günlerini yaşamak. Sonra da mukadder ayrılığın dayanılmaz acısına katlanmıya çalışmak...

Birinci arzusunun kabulü biraz zor oldu ama ikincisine derhal rıza gösterildi. İki sevgilinin kalabileceği en münasip dost, Lord Rupert Nevill ile karısıydı. Nevill'ler hem Kıral Ailesinin, hem de Townsend'in samimî ahbaplarıydı. Evleri Sussex'in Uckfield semtinde bulunuyordu.

Ertesi gün öğleden sonra Prenses Margaret, Canterbury Başpiskoposunu görmek için Lambeth Sarayı'na gitti.

Başpiskopos Dr. Fisher de zaten Prensesin kendisini ziyarete geleceğini tahmin ettiğinden, odasında bütün lüzumlu kitapları masasının üzerine yığmış, alâkalı maddelerin yerlerini açmış, hepsinin altını kalemle çizmiş ve Margaret'i beklemiye başlamıştı.

Prenses, Başpiskopos'un odasına girer girmez, ilk söz olarak, mânidar bir tebessümle şunları söyledi :

— Sayın Lord, muhterem Başpiskopos hazretleri, kitaplarınızın hepsini yerlerine koyabilirsiniz. Ben artık kararımı vermiş bulunuyorum!...

Bu sözler, bir zamanlar Kıraliçe Birinci Elizabeth'in, o devrin Başpiskoposuna söylemiş olduğu sözlerdi.

O gece, Portekiz Cumhurreisi, Kıraliçeyi ziyarete geldi. Ziyaret esnasında Margaret de hazır bulundu. Bu münasebetle, misafire takdim edilen bir temsili hep beraber seyrettiler. Temsilin sonlarında bir soprano, kavuşamıyacağı sevgilisine «Dünyada hiçbir şey bizi birbirimizden ayıramaz!...» şarkısını söylüyordu.

Ertesi gün, iki sevgilinin birlikte geçirecekleri son hafta başladı.

Cuma günü akşamı Townsend Uckfield'e gitti. Neville ailesiyle beraber akşam yemeği yediler. Yemekten sonra Prensesle Townsend yalnız kaldılar ve Margaret'in basına ve efkârı umumiyeye resmen açıklamak istediği beyanat üzerinde konuşmaya başladılar. Bu arada Uckfield malikhanesi içerden polislerle, dışardan da gazete muhabirleriyle sarılmış bulunuyordu!...

Cumartesi günü öğleden sonra, Prensesle Townsend, bahçede el ele dolaşırlarken Ana Kıraliçenin hususi kâtibi Oliver Dawnay geldi. Prensesin hazırlamış olduğu beyanatı alacaktı. Fakat, beyanatı alıp gideceği yerde birtakım tavsiyelerde bulunmıya kalkıştı! Böyle bir açıklama yapılması mahzurlu olabilirmiş. Hiçbir şey söylememek daha münasipmiş... Tabiî bunları Ana Kıraliçe'nin emriyle söylüyordu.

Margaret bu sözlere hiç ehemmiyet vermedi. Hazırladığı beyanatı Dawnay'ın eline tıkıştırdı.

Kıraliçenin kâtibi beyanname ile Londra'ya döndü. Ertesi pazar günü öğleden sonra tekrar çıkageldi! Margaret, beyanatında şöyle bir cümle kullanmıştı : «Albay Townsend'in kıymetli desteği ve fedakârlığı sayesinde kuvvet kazanmış bulunuyorum...»

Bu cümlede «fedakârlığı» kelimesi çıkarılırsa daha iyi olurmuş!

Margaret fena halde sinirlendi. «O kelime olduğu yerde kalacak!...» diye haykırdı. «Eğer çıkacak olursa fikrimi değiştirip Albay Townsend'le evlenirim!...»

Saray, Margaret'in arzusuna boyun eğdi.

Kelime olduğu yerde kaldı. Margaret'in beyanatı, kendi yazdığı şekilde matbuatta intişar etti.

O pazar akşamı Prenses, Albay Townsend'e bir müddet piyano çaldı. Sonra dizdize oturup konuştular. Margaret, Albayı çok seviyordu. Bu sevgisi o kadar derindi ki, Townsend'den sonra hiçbir kimseyle evlenmiyecekti! Bu hususun herkes tarafından bilinmesini de açıkça arzu ediyordu.

Peter, genç sevgilisinin hayatının sonuna kadar başkasiyle evlenmemesinde ısrar edecek kadar hodbin değildi. Bunu ispat etmek için de iki sene müddetle ortadan kayboldu. İngiltere'nin semtine uğramadı! Böylece, sevgilisini tamamen serbest bıraktı. Artık hiçkimsenin onu Prensesi zorlamakla ittiham etmiye hakkı olamazdı!

Margaret, efkârı umumiyeyi tatmin etmek için Peter'in İngiltere haricine çıkmasına razı olmuştu. Fakat bu hareket onun hislerini asla değiştirmedi. Townsend'e karşı duyduğu muhabbet her zaman aynı kaldı, hiçkimseyle evlenmemek kararı da değişmedi.

Dramın son perdesi artık kapanmak üzere idi. Ertesi gün öğleden sonra Prensesin şu beyanatı yayınlandı :

«Albay Townsend'le evlenmemiye karar vermiş olduğumun herkes tarafından bilinmesini arzu ediyorum.»

Peter, Uckfield'de birkaç gün daha kaldı. Nihayet yağmurlu bir sabah, Lydd hava meydanına indi. Hususi uçağının benzin alışına nezaret etti. Meraklılar etrafını sarmıştı. O hiçbirine aldırmadı. Benzin alışı ve muayeneler bitince pilot mevkiine atladı. Etrafını saranlara söyleyecek sözü yoktu. Hattâ elini kaldırıp yalandan sallamıya bile lüzum görmedi. Motörü çalıştırdı. Uçağın tekerlekleri pist üzerinde yavaş yavaş dönmiye başladı.

Townsend, yarım saat sonra İngiltere semalarını geride bırakmış bulunuyordu. Herkes de, dillere destan olan bu aşk macerasının böylece sona erdiğini zannetti...

Townsend, Brüksel'deki hava ataşeliği vazifesine avdet etti. Lâkin bu vazifeyi artık kendisine kifayetsiz görüyordu. Hava Kuvvetleri'nden istifa edip dünya turuna çıkmıya karar verdi. Hazırlıklara başladı.

Bu hazırlıklar esnasında, yakın bir arkadaşı olarak, Townsend'le pek çok defalar görüştüm. Neşeli değildi. Lâkin ıstırabını yenmiye muvaffak oluyordu. Prensesle birkaç kere yine buluştu. Bu buluşmaları matbuat haber alamadı. Nihayet, hareket edeceği gün yaklaştı. Son bir defa, Margaret'le görüşmek üzere Clarence House'u ziyaret etti. Burada başbaşa iki, üç saat geçirdiler. Ertesi sabah uçağa atladı. Yola revan oldu...

Aradan tam on sekiz ay geçti. Bir sabah telefonum uzun uzun çaldı. Bu, Townsend'di. Cezayir'den beni arıyordu. Dünya turunu tamamlamıştı. Beni görmek istediğini bildiriyordu.

— Hemen bir uçağa atla, Cezayir'e gel!... diyordu.

Cezayir'in St. George otelinde karşılaştık. Ne kadar değişmişti!... Yüzü bakırlaşmış, vücudu sert ve atletik bir hal almıştı! Gözleri pırıl pırıldı. Yepyeni bir adam olmuştu. Harbden beri onu bu vaziyette hiç görmemiştim. İngiltere'den ayrılırken ne kadar sarı, ne kadar zayıftı!...

Bana Londra'da neler olup bittiğini sordu. Prenses'i hâlâ unutamamış olduğu anlaşılıyordu. Samimî bir şekilde konuşup dertleştik. Evlenmesine mâni olan kanunlardan şikâyet etti. Basından, Parlâmentodan, efkârı umumiyeden bahsetti. Cezayir, son uğrağı idi. Buradan doğru Londra'ya uçup Margaret'i ziyaret edeceğini söyledi.

Bir dost olarak bu hareketini doğru bulmadım. Bugünlerde Kıraliçe ile Prens Philip Holânda'yı resmen ziyarete gidecekler, orada üç gün kalacaklardı. Kıraliçenin, Londra'da bulunmadığı bir zamanda, Townsend'in Prensesi görmiye gitmesi hem matbuatta hem de halk arasında türlü dedikodulara sebep olmaz mıydı?!...

Şu hareket, günün birinde Townsend ve Prenses aleyhine bir koz olarak kullanılabilirdi. Bu düşüncelerimi Peter'e izah ettim. Sesini çıkarmadı.

Ertesi gün uçağa atlayıp Londra'ya döndüm. Eve gelir gelmez derhal telefona sarıldım. Townsend'in avukatını buldum. Vaziyeti izah ettim. Endişelerimi yerinde buldu. Townsend, Kıraliçe yokken, Margaret'le görüşmemeliydi. En kısa zamanda, Peter'le teması temin edip bu meseleyi halletmiye çalışacağını vaadetti.

Townsend, pazartesi sabahı Brüksel'e uçtu. Astoria Oteli'nde telefonda avukatı karşısına çıktı. Prensesi ziyaret etmek niyetinin doğru olup olmadığını sordu. *(Devamı gelecek sayıda)*

Prenses Margaret zarif giyimiyle hem İngiliz modaevlerinin en gözde mankeni, hem de dünyanın en iyi giyinen on iki şık kadını arasındadır.

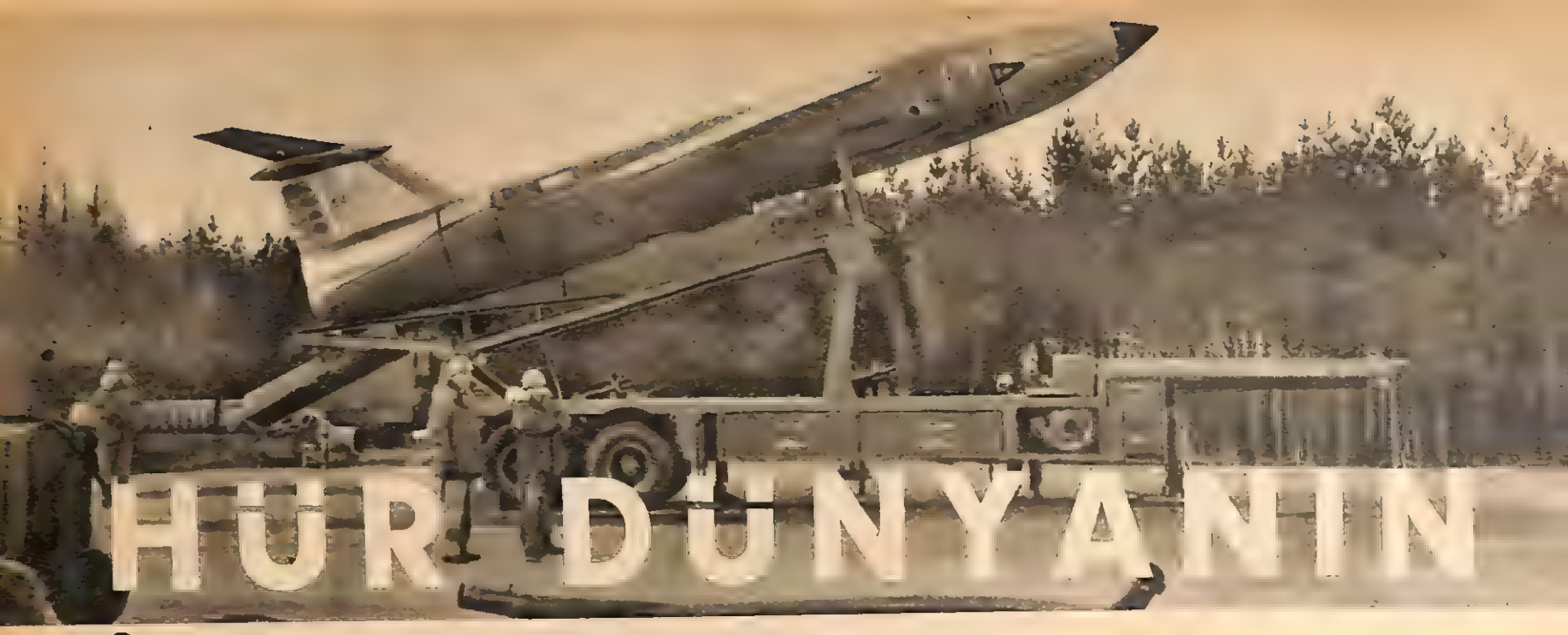

HÜR DÜNYANIN

İleri Karakollarında

Hayat muhabiri bir Türk gazeteciler grupunun muhtelif Avrupa memleketlerindeki NATO üslerine yaptığı beş günlük bir ziyaret programına iştirak etmiştir. Aşağıda bu gezinin intibalarını okuyacaksınız.

YAZI VE FOTOĞRAFLAR: SADUN ALTUNA

ALMANYA'DA BİR AMERİKAN KASABASI

BİRDEN altımızda pırıl pırıl yanan bir şehir belirdi. Kaiserslautern. Harbten önce 40 bin insanın yaşadığı bu kasabanın bugün seksen bin nüfusu vardır. Bu topluluğun yarısını Amerikalılar teşkil eder. Eczacısından bakkalına, meyhanecisinden kasabına kadar Amerikan Slang'i konuşmıyan yok gibidir. Uçağımız şehri gerilerde bırakarak bir çam ormanının ortasına indi. Dördüncü Müttefik Taktik Hava Kuvvetleri'nin Ramstein'daki karargâhında bulunuyorduk. Eifel dağları ile Alp bölgesi arasını savunmakla görevli Ramstein'da Amerikan, Kanada, Fransız ve Alman hava kuvvetlerine mensup elli altı bin kişilik personel, yirmi beş üsse yerleştirilmiş bin beş yüz taktik uçakla doğudan gelebilecek herhangi bir tecavüzü önlemek için gece - gündüz tetiktedirler.

Hava üslerine yakın bölgelerde oturán sivil halk alçak irtifadan uçan tepkili uçakların canhıraş gürültülerine alışmıştır. Üstelik herkes bu talim uçuşlarının güttüğü gayeyi gayet iyi bilmektedir. NATO semalarının bu hürriyet bekçileri, batı dünyasına bugün bir ninni kadar huzur vermektedir...

BİR ALARM HANGARINDA

Dağların içine oyulmuş bir hangara giriyoruz. Sarılı siyahlı damalı elbiseler giymiş adamlar flâmalarla jet uçaklarına çıkış işareti veriyorlar. Az sonra müthiş bir gürültü ile kalkan uçaklar gökyüzünde kayboluyor. Hangarın üst katına çıkıyoruz. Jet pilotlarından bir kısmı, Amerika'daki sevgililerine mektup yazarken, diğer bir kısmı da satranç oynuyor veya şakalaşıyor. Hepsi de en yüksek irtifada uçabilecek elbiselerini giymişler, yalnız başlıkları ile paraşütleri duvarda asılı. Paris'teki SHAPE karargâhından Forward Scatter sistemi ile çalışan hareket emrinin gelmesini bekliyorlar. Bu, frekans huzmelerini ionosfer veya troposfer tabakalarına kadar çıkardıktan sonra tekrar arza indiren en modern muhabere şeklidir ve bugün için düşman tarafından zaptına imkân yoktur.

Alârm emrinin alınmasından üç dakika sonra, sekiz daimi nöbetçi pisti terkederek doğu yönünde üssü terketmiş olurlar. Geçen sene Rus uçaklarının demirperde hududunu aşmış oldukları iki defa ihbar edilmiş ve bu Bunkerler'den kalkan daimi nöbetçiler ihbar bölgesine kadar uçmuşlardır...

Bundan bir müddet önce Lübnan'da çıkan karışıklık dolayısiyle harekete geçen Müttefik Taktik Hava Kuvvetleri-

Orly askerî hava alanından kalkmış, Paris'in ışık denizini gerilerde bırakmıştık. Zenci çavuşun getirdiği kahveyi yudumlarken gözlerim karanlıklara daldı. Gece berraktı. Gökte tektük yıldız vardı. Altımızdan akıp giden köylerin sakinleri şimdi huzur içinde uyuyorlardı. Şu anda uyumayan insanlar NATO'nun daimi nöbetçileriydi. Gözlerim ufka takıldı. Teşhisi kabil olmıyan bu ufkun az ötesinde, ucu Wiladivostok'a kadar uzanan kapalı bir âlem başlıyordu. Kruşçef'in 1955 senesinde dünyaya haykırdığı bir sözü hatırladım: «Gösterdiğimiz gü'er yüzü, Marx, Engels ve Lenin'in çizdiği yoldan ayrılıyoruz mânasına alanlar çok aldanıyorlar...» İşte Oslo'dan İzmir'e kadar 200 e yakın NATO karargâhındaki görevliler bu haris sözlerin fiiliyata dökülmesine mâni olmak için her an harekete hazır durumda beklemektedirler.

Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilâtı'nın ileri karakollarında en çok yapılan iş talimdir. Üstte hava kuvvetlerine bağlı nakliye uçaklarının desteği ile yapılan bir piyade indirme talimi, solda alârm durumunda bekliyen önleyici tepkili uçakların hazır kuvvet mangasına bağlı iki pilot bunkerlerinde görülüyor. Sembach üssündeki bir hangarda çekilmiş olan sağdaki resim ise Matador tipi iki güdümlü mermiyi her an fırlatılmıya hazır durumda tesbit ediyor. İcabında bu füzeler atom tapaları ile de atılabilmektedir.

ne bağlı uçaklar gene bu karargâhtan hareket etmişlerdi. Bu arada FW tipi jetler North Carolina'dan Adana'ya kadar olan 6500 millik mesafeyi yere inmeden on iki saatte katetmişlerdir.

On beş aylık Berlin ablukası esnasında gene aynı üslerden kalkan uçaklar hava koridoru yoluyla şehre ceman bir milyar sekiz yüz milyon ton yiyecek, giyecek ve yakacak taşımışlardır. Uçaklar Berlin'den dönerken de «Kinder lift» ismi verilen programla on binlerce Berlinli çocuğu batıya getirmişlerdir.

DÜNYANIN EN KÜÇÜK HAVA ALANI

Ramstein'dan birkaç kilometre mesafede romantik bir çam ormanının ortasındayız. Karşımızda bir hangarla bir düzineye yakın baraka var. Hava müthiş ayaz. Hangarda bize ikram edilen kahveyi içerken loşluk içinde güç farkedilen iki cisim görüyoruz. Bunlar TM - 61 c tipi atışa hazır Matador füzeleridir. Sembach güdümlü mermi üssünün kumandanı bu füzeler için «dünyanın en küçük uçak alanı» tabirini kullanıyor. Rampasına sekiz tonluk bir vinçle yerleştirilen füzenin menzili beş yüz deniz milidir. Az sonra atış alanına gidiyoruz. Akşamın alaca karanlığında iki füze atışa hazır durumdadır. Hoparlörle emir veriliyor. Mermi muayyen bir açı içinde kalkıyor. Çok geçmeden cıvar ormanın asırlık çamlarını yatırırcasına bir kasırga kopuyor. 1 subay ve on iki erden müteşekkil füze atış grupu sığınağa koşuyorlar. Elektronik cihazlar bundan sonra füzenin rotasını tâyin edeceklerdir. Nazari tatbikat burada bitiyor.

Sembach taktik füze üssünde 74 ü subay olmak üzere 1000 kişilik personel geceli gündüzlü nöbet halindedir.

SPANGDAHLEM HAVA KEŞİF ALAYI

Sabahın erken saatlerinde Ramstein'dan havalanıyoruz. Termometre — 15 dereceyi gösteriyor. Kanad ve pervanelerin donmaması için uçağın her tarafına parafin sürülmüş. Yirmi dakika sonra Lüksemburg hududuna yakın Spangdahlem Amerikan hava keşif alayı'nın karargâhındayız. NATO'nun orta Avrupa bölgesi için meteoroloji, göz ve fotoğraf keşiflerinin merkezi burasıdır. En kötü hava şartlarında, keşif bulut tabakaları arasından anfreruj sistemi ile çekilmiş resimler veya milyarlarca mum kuvvetinde flâşlarla alınmış fotoğraflar, uçakların alana inmelerinden yarım saat sonra banyo edilmiş olarak teşhis merkezlerine buradan iletilir. Spagdahlem 10 uncu taktik keşif alayı sulh zamanında Amerikan hava kuvvetlerine bağlıdır, ama harb halinde NATO'nun emrine girecektir. İkinci Cihan Harbi zarfında bu alay General Patton'un üçüncü ordusunun «gözcülüğü» görevini yapmıştır.

DINAH SHORE'DAN BRAHMS'A

Ramstein üssünde olduğu gibi Spangdahlem'de de askeri personel aileleriyle birlikte otururlar. Üs civarında tam 510 apartman mevcuttur. En ufak teferruatına kadar eşit döşenmiş olan bu lojmanlara assubaylar ayda Ramstein ve Spangdahlem üslerinin hususi birer televizyon istasyonu vardır. Saat 14.00 ten 23.00 e kadar muntazam neşriyat yapar. Stüdyoyu gezdiğimiz zaman ekranda terbiyevi bir skeç vardı. İkinci program Dinah Shore'a hasredilmişti. Kütüphanenin hemen yanıbaşında muazzam bir plâk arşivi mevcuttur. Herkes burada dilediği gibi plâk dinliyebilir. Elimi gelişigüzel dolaba soktuğum zaman Brahms'ın birinci senfonisini buldum. Kabı hayli yıpranmış, plâk iyiden iyiye aşınmıştı.

Karargâhta türlü oyun sahaları, umumî satış mağazası, tiyatro ve sinema, subay ve erat kulüpleri, okullar, hasılı günlük hayatın bütün icaplarını karşılıyacak teşkilâtı var. Spangdahlem'e geldiğimiz gün alârm vardı. Bütün personel omuzda silâh dolaşıyordu. Akşam olunca aynı insanları karılarının kollarına girmiş, eve dönerken bulduk. Sokaklarda zenci çocukları beyaz akranları ile cıvıl cıvıl oynaşıyorlardı.

İşte bir NATO ileri karakolu. Kudretli bir düşmandan her an gelebilecek bir baskını zamanında önlemek ve mukabil taarruza geçmek için tetikte beklenirken günlük hayat neşe içinde ve en medeni şekli ile devam edip gidiyor.

Spangdahlem hava üssünde basketbol oynıyan bir zenci çavuş görülüyor. Duvar Nato'ya bağlı milletlerin bayrakları ile süslüdür.

Noel dolayısiyle askerî mağazalarda, hummalı bir faaliyet var. Oyuncak bölümünü işaret eden «Toyland» yazısı bile bir füzedir.

Noel Avrupa ve Amerika'nın sulh sembolüdür. Resim, Ramstein karargâhında «Merry Christmas» ibaresinin takılmasını gösteriyor.

Muhabirimiz Avrupa'nın en büyük havaalanı Spangdahlem'de 10. Taktik Keşif Alayı'na bağlı ses süratinden hızlı supersonic tepkili bir uçağın mürettebatı ile.

2 Yüzlü Kedi

YAZAN : GORDON YOUNG — ÇEVİREN ADNAN ERİM

— 14 —

SAKIN Kedi, Almanlar hesabına çalışmıya başlamış olmasın !? Lucas da, hafif bir şüphe altında, Carré'nin her sözünü kendi kendine dikkatle tahlil etmiye başlamıştı. Nihayet birgün onu sıkı bir sorguya çekmiye karar verdi.

Yine yazıhanede karşı karşıya oturdular. Lucas, suallerini birer birer sıraladı : Maitre Brault'u kim ele vermişti ?... Almanların yakalaması imkânsızdı. Onu bilen iki kişi vardı : Biri Lucas, öteki Kedi... Lucas'ın kimseye bir kelime söylemediğine göre, bu sırrı kim ifşa etmişti ?...

Genç Fransız subayı, Carré'yi o kadar sıkıştırdı ki, zaten uzun zamandan beri sinirleri bozuk olan Kedi, göz pınarlarından yaşlar sızarak herşeyi olduğu gibi itiraf etti.

Lucas, bu yeni vaziyet karşısında soğukkanlılığını kaybetmedi. Sükûnetle düşündü. Bu durumda yapılacak en iyi hareket ne olabilirdi ?...

Kedi'ye döndü :

— Bugün Bleicher'le buluşacak mısın ?... dedi.

— Evet, buluşacağım.

— Ne vakit ?

— İki saat sonra...

Lucas tekrar düşündü. Şu anda tabancasını çekip Kedi'yi bir kurşunda yok edebilirdi. Ondan sonra da kaçardı. Fakat o zaman Maitre Brault ile Benny ne olurdu ?... Carré iki saat sonra Bleicher'le buluşmayınca Almanlar derhal harekete geçerlerdi... Bundan başka, asıl vazifesini de başaramamış olurdu. Onun vazifesi, Fransa'da kalıp sabotajları devam ettirmek, Almanlara kayıplar verdirmekti...

Tekrar Kedi'ye döndü :

— Bleicher'e gidince dersin ki, «Lucas Londra'ya dönüp Fransa'da gördükleri hakkında bir rapor vermek istiyormuş. Birkaç gün Londra'da kaldıktan sonra yine Paris'e gelecekmiş. O zaman yanında bir İngiliz Generali de olacakmış. Bu Generalle Paris'te daha büyük bir teşkilât kuracaklarmış. Lucas'ın Londra'ya gitmesine müsaade edelim. İngiliz Generalini de buraya getirsin. Yeni teşkilâtını kursun. Ondan sonra hepsini birden yakalayıp ortadan kaldırırız !...»

Eğer Bleicher'i bu hikâyeye inandırabilirsen bravo ! Sonra seni de kurtaracak bir yalan uydururuz...

Kedi, elinden geleni yapacağına söz vererek Lucas'ın yanından ayrıldı. Fakat iki yüzlü bir insanın sözüne ne kadar inanılır ?... Lucas, ertesi günü heyecan içinde ve tetikte bekledi. Nihayet Carré, akşam üzeri dediği saatte çıkageldi. Yüzü gülüyordu.

— Bleicher'i ikna ettim !... dedi. Senin Londra'ya kaçmana izin verdi. İngiliz Generalinin gelmesini ve teşkilâtın genişlemesini bekliyecek !... Bu işin bu kadar kolay olacağını tahmin etmiyordum ! ...

Lucas da gülümsedi :

— Öyleyse şimdi daha büyük bir işe teşebbüs edeceğiz Carré...

— Ne işi bu ?...

— Londra'ya benimle beraber sen de geleceksin !...

— Nasıl olur ? İmkânsız !...

— Dinle beni !... Bleicher'e tekrar gideceksin Diyeceksin ki, «Lucas İngiltere'ye giderken benim de onunla beraber gitmem lâzım ! İngilizler beni hâlâ kendilerinden sanıyorlar. Oraya gitmekle hem Lucas'ı gözden kaçırmamış olurum, hem istediğiniz malûmatı kolayca toplayıp getiririm ve hem de buradan yanlış haberler götürürüm !...» Emin ol, Bleicher buna da inanıp peki diyecektir !...

Kedi, Lucas'ın bu teklifini de kabul etti. Tekrar Bleicher'e koştu. Lucas'ın tembih ettiklerini aynen söyledi. Alman mukabil casusluk şefi bu sözlerden de zerre kadar şüphelenmedi !...

— Pekâlâ !... dedi. Bu fikrine hayran oldum ! Derhal Londra'ya hareket etmek için programını hazırla !...

Lucas'ın Paris'te Roger isminde bir arkadaşı daha vardı. Bunu Kedi'ye tanıtmamıştı. Fakat söz arasında bahsetmişti. Böylece, Lucas'ın gizli teşkilâtı, şimdilik üç kişilik bir grup teşkil ediyordu. Giderken Roger'i Paris'te bırakacaktı.

Bleicher, Kedi'nin teklifini derhal Alman polis teşkilâtı Gestapo'ya bildirdi. Gestapo, bu acayip tekliften bir hayli şüphelendi. Kabul etmek istemedi. Lucas grupunun en kısa zamanda yakalanıp hemen kurşuna dizilmesinde ısrar etti. Fakat Bleicher kararından dönmedi. O da ısrar etti. Sonunda Kedi'nin, Lucas'la beraber Londra'ya gönderilmesine karar verildi...

Benny, Fransa sahillerini iyi tanıyordu. Fransadan ayrılırken Benny'nin Kedi ve Lucas'a büyük yardımı olacaktı.

Kedi, Lucas ve Benny Paris'ten kalkıp Manş sahillerinin bir noktasına gideceklerdi. Buraya İngiltere'den bir gemi gönderilecekti. Gece karanlıkta, sandallarla sessizce bu gemiye geçecekler ve İngiltere'ye kapağı atacaklardı. Bu esnada, Alman askerî birlikleri ve sahil muhafaza teşkilâtı, kendilerine her türlü yardımda bulunacaktı. Brest limanındaki Alman Amiraline bizzat General Von Stuelpnagel emir vermişti.

Kedi'nin, Alman kontrolü altındaki telsiz cihazı Londra'ya haberi uçurdu. İngiltere'ye hareket etmek için bir gemi gönderilmesini ve hareket tarihinin bildirilmesini istedi.

Birkaç gün sonra cevap geldi. Randevu tarihi 12 şubat gecesiydi. O gece, Breton sahilinde Moulin de la Rive denen noktaya bir İngiliz sahil muhafaza gemisi gelecekti. Kedi ile arkadaşları, geminin sandallariyle tekneye geçeceklerdi...

O tarihi heyecanla beklediler.

Bleicher, Kedi'ye verdiği talimatta, İngiltere dönüşü, İngiliz casusluk teşkilâtına dahil ajanların listesini getirmesini istemişti. Bundan başka birkaç paket de İngiliz sigarası ısmarladı !...

Buna karşılık Kedi de, İngiltere'deki Alman casuslarının adreslerini sordu. Bleicher hiçbir adres vermedi. «Belki İngiliz istihbarat mensupları arkana adam takarlar, bizim ajanların adresini veremem !...» dedi.

Bleicher'in bu tahmini doğru çıktı. İngilizler Londra'da, Kedi'nin arkasına hakikaten bir sürü adam taktılar !...

Hareket planı, Almanlar tarafından şöyle tertip edilmişti : İki Alman subayı muayyen sahil noktasına önceden gidip vaziyeti kontrol edecekler, Alman nöbetçilerine lâzımgelen emirleri vereceklerdi. Zaten, bir emir verilmişti. Aksilik olmaması için, yeniden kontrol edilecekti. Sonra, Kedi, Lucas ve Benny sahile doğru yürüyeceklerdi. Benny o bölgeyi iyi bildiği için, arkadaşlarına yol gösterecekti. Bu sırada, sahile İngiliz gemisinden gelen sandal yanaşmış bulunacaktı. Kedi ile Lucas sandala binince Benny geri dönecekti. Uzaktan onların gidişini seyreden iki Alman subayı, Benny'yi geri döner dönmez derhal tevkif edecekler ve hemen oracıkta vuracaklardı !...

Bleicher, Kedi'ye bunları aynen söylemişti. Kedi de aynı sözleri Lucas'a olduğu gibi tekrar etti. Lucas da bir plân kurdu : Sahile varıp sandala biner binmez Benny'yi içeri çekiverecekler, üçü birden İngiliz sahil muhafaza gemisine geçeceklerdi ! Artık iki Alman subayı sahilde Benny'nin geri dönmesini bekliye dursunlar !!...

Nihayet, iple çektikleri gün geldi : 12 şubat perşembe günü... Kedi akşama kadar hummalı bir faaliyet gösterdi. Eşyalarını topladı. Bavullarını hazırladı. Bleicher'e koştu. Lucas'a koştu. Ikisinden de emirler aldı. Derken akşam bastırdı. Hep beraber Paris - Brest ekspresine kuruldular. Kedi ile Lucas aynı kompartımanda oturdular. Benny başka bir kompartımana yerleşti. Iki Alman subayı da üçüncü kompartımana geçtiler.

Ekspres bütün gece durmadan yol aldı. Heyecandan beş yolcunun gözüne sabaha kadar pek az uyku girdi. Alman subaylar trenden Morlaix istasyonunda inecekler, Moulin de la Rive'e otomobille gideceklerdi. Oraya trenden önce varmaları lâzımdı.

Almanlar, Morlaix'de indiler. Lucas, Kedi ve Benny de Guingamp istasyonunda trenden ayrıldılar. Oradan Plouaret mevkiine kadar banliyöye bindiler. Gün ağarmış, güneşin ilk ışıkları ufukta belirmişti. Şubat ayına rağmen havanın sıcak olacağı anlaşılıyordu.

Plouaretle sahil arasındaki kırk kilometrelik yolu yaya katedeceklerdi !...

Üç arkadaş, bavulları ellerinde yola revan oldular. Etraf mis gibi kokuyordu. Tertemiz bir bahar havası ciğerlerini dolduruyordu. Sebebi meçhul bir neşeyle öğleye kadar yürüdüler.

Nihayet ufak bir köye vardılar. Burada öğle yemeği için mola verdiler.

Bu şirin köyün aşçısında ne yediler bilir misiniz ?... Soğan çorbası, omlet, tavşan yahnisi...

Yemekten sonra, Locquirec köyüne doğru tekrar yola koyuldular.

Fakat öğleden sonra hava birdenbire bozmıya başladı. Güneş kayboldu.

Kedi'nin Londra'ya verdiği yanlış malûmat yüzünden «Scharnhorst», «Gneisenau» ve «Prinz Eugen» zırhlıları Brest limanından sessizce Atlantik'e açıldılar. İngilizler hakikati geç öğrendiklerinden gafil avlandılar. Üstte «Prinz Eugen» zırhlısının İngiliz uçaklarına ateş açışı, yanda da. İngilizlerin konvoya yaptıkları muvaffakıyetsiz hücum görülüyor...

Gökyüzüne bulutlar toplantı. Rüzgâr çıktı. Bir yağmurdur boşandı... Hem de ne yağmur!...

Bütün bunlara rağmen yürüyüşe devam ettiler. Locquirec kasabasına geldiler. Hava kararmıştı. Akşam yemeğini yedikten sonra, pek yakın olan sahile doğru tekrar yola çıktılar. Bir Alman nöbetçisine rastladılar. Nöbetçi yüzlerine bakmadı bile! Arkasını dönüp yürüdü. İşlerin tıkırında gittiği belliydi. Deniz kenarına geldiler. Deniz ne kadar dalgalıydı! Köpükler kayalara çarpıp büyük gürültülerle parçalanıyordu...

Bu sırada Lucas birdenbire uzakta seçtiği iki gölgeyi işaret etti.

— İşte bizi almıya gelmişler!... diye haykırdı.

Etraf, zifiri denecek kadar karanlıktı. Kara bulutlar, ayı ve yıldızları tamamen gözden kaybetmişti...

İki karaltıya süratle yaklaştılar. Yüzyüze gelince bunların iki İngiliz subayı olduğunu sevinçle gördüler. Subaylar kendilerini takdim ettiler.

— Sandallarımız deniz kenarında sizi bekliyor!... dediler.

Hepsi beraber sahile yürüdüler. Sandal dedikleri şeyler iki tane ufacık bot idi. Dalgaların şiddetinden havaya doğru kalkıp kalkıp oturuyorlardı. Kenarda bir deniz subayı daha gördüler. Birkaç tane de bahriye askeri vardı.

Yağmur yine bardaktan boşanırcasına yağmakta idi. Fırtına pek şiddetlenmişti. Önce Kedi, botlardan birine güçlükle atladı. Bir bahriyeli de küreğe geçti. Sahilden beş, on metre açıldılar. Öteki ler de ikinci bota binmiye hazırlandılar. Fakat deniz o kadar sert, dalgalar öyle iri idi ki, Kedi'nin içinde bulunduğu bot sağa sola yalpa yapmaktan bir türlü yürüyemiyordu! Derken olanlar oldu!... Ufak bot ansızın tepetaklak dalgaların arasında kayboldu!...

Kedi, arkasında kürk mantosu, elinde kocaman valiziyle kendini buz gibi suların içinde buldu. Birkaç saniyede dibi boyladı. Ayakları kumlara dokundu!...

Bereket versin, yüzme biliyordu. Hemen elindeki valizi attı. Birkaç çabalamada suyun yüzüne fırladı. Zaten sahil uzak değildi. Fakat dağ gibi dalgalar arasında yüzmek her babayiğitin kârı mıydı?!...

Kedi, korkunun ve soğuk suyun verdiği gayretle yüzdü. Kendini bir hamlede sahile attı! İkinci botun hareket etmesi kısmet olmamıştı. Lucas, Benny ve İngiliz subaylar, dizlerine kadar sulara gömülerek Kedi'nin yardımına koştular. Kollarından tutup denizden çıkardılar. O sırada, bahriyeliler, açıkta demirli duran İngiliz sahil muhafaza gemisine, yaklaşması için işaret vermiye başlamışlardı. Lâkin denizin azgınlığından geminin sahile daha fazla sokulması imkânsızdı! Kaptan, gelemiyeceğini işaretle bildirdi ve artık ayrılmak mecburiyetinde olduğunu da ilâve etti... Kedi, Lucas, Benny ve İngiliz subaylariyle bahriyeliler şaşkınlık içinde kaldılar.

Sahil muhafaza gemisi, hepsinin gözleri önünde demirini alıyor ve gitmiye hazırlanıyordu. Bu kadar kimseyi düşman topraklarında mı bırakacaktı?... Bu bölge tamamen Alman işgali altında bulunuyordu. Haydi Kedi ile arkadaşları kalsın, İngilizler ne olacaktı? Onların Almanlar tarafından yakalanması demek, derhal kurşuna dizilmeleri demekti...

İngiliz gambotu hiçbir şeye aldırmadan demirini çekti. Birkaç dakika içinde karanlıklara karıştı...

(Devamı gelecek sayıda)

İSTANBUL'DAKİ TİYATROLARIN EN KÜÇÜĞÜ

ODA TİYATROSU

İstiklâl Caddesi'nde bir mobilyacı dükkânı ile bir duvar çıkıntısı arasına sıkışmış dar bir kapıdan girerek dik bir samalkı bir merdiveni tırmandığınız zaman kendinizi [illegible] festyonel tiyatrosu'nda bulur[illegible]na basacak olan Oda Tiyat[illegible]bul'un tiyatro ihtiyacına ce[illegible]

MİNYATÜR TİYATRO — Oda Tiyatrosu her bakımdan bir minyatürdür. Salonu yeni yapılan ilâvelerle topu topu 120 kişi alır. Sahnesinde beş kişi yan yana güçlükle oynayabilir. Bununla beraber Oda Tiyatrosu kuvvetli bir sanatçı kadrosu ile en iddialı oyunlara bile minicik sahnesinde yer vermekte ve tiyatroseverlerden haklı alkışlar toplamaktadır.

FOTOĞRAFLAR: İNAL TENGİZMAN

ÖTEKİ — Oda Tiyatrosu'nun sezonun ilk iki eserinden biri olarak takdim ettiği «Öteki» isimli komedi, Amerikalı yazar S.N. Behrman'ın eseridir. İlk defa 1927 yılında New York'ta sahneye konan bu şirin komedi'nin arijinal adı «The second man» dir. Resimde soldan sağa Clark Sharey rolünde Mücab Ofluoğlu, Monica Gray rolünde Altan Karındaş, Garson rolünde Öztürk Serengil, Austine Lowe rolünde Pekçan koşar ve Kendall Frayne rolünde Saime Bekbay görülüyor. «Öteki» komedisi geçenlerde ellinci temsilini idrak etmiştir...

İki Milyonluk Şehir: İSTANBUL

Vasıtasından sinema önlerine kadar sıra sıra olan; kaldırımlardan taşarak caddelerde omuz-omuza yürüyen insanlar, Küçükçekmece sırtlarından Pendik dolaylarına kadar yayılan, büyüyen, uzanan ve genişliyen bir şehir. Bu, son üç senede 2,000,000 u bulan nüfusu ile yalnız Türkiye'nin değil, nüfusu iki milyon ve daha fazla olan dünyanın en kalabalık 22 şehrinden biri haline gelen İstanbul'dur. Vilâyetin 1940 da 991,237 olan nüfusu 1950 de 1,166,477 ye, 1955 de 1,533,822 ye yükselmiştir. Son üç sene içinde de 2,000,000 u bulduğu tahmin edilmektedir. Yani 1950 - 1955 arasındaki beş senenin 366,345 ine mukabil üç senede yarım milyona yakın bir artış. İstanbul nüfusunun artışı vilâyette değil daha ziyade şehirde, yani belediye hudutları içinde görülmektedir. Şehir nüfusu 1955 de 1,268,771 idi. 2,000,000 u bulduğu tahmin edilen vilâyet nüfusunun muhakkak ki 1,800,000 i şehirdedir. Koca Paris şehri nüfusunun bile ancak 2,850,189 olduğu düşünülürse, bu gelişmenin İstanbul'un istikbali bakımından ifade ettiği büyük önem kolayca anlaşılır...

Hayat

İKİ MİLYONLUK

DONMUŞ DENİZ

— 13 —

YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

TAM bu sırada, üç kişiden herhangi birinin söz söylemesine meydan kalmadan içeriye, elleriyle büyük bir sepet taşıyan iki gemicinin önünde Crayford'un subay arkadaşlarından biri girdi. Crayford derhal kolunu Klara'nın elinden kurtararak, başka şeylerden bahsetmek fırsatını ele geçirdiğinden memnun, gelen subaya yaklaştı :

— Gemiden bir emir mi getirdin, Steventon ?

Diye sordu.

— Şifahi bazı emirler... Gemi, suların çekilmesiyle hareket edecek. Sahildekileri toplamak için bir top atacağız. Sahile bir de sandal göndereceğiz. Sepet içinde biraz da yiyecek getirdim. Gemi, bildiğin gibi, altüst ! Bayanlar yemeklerini burada daha rahat yiyebilirler.

Bunun işiten Bayan Crayford, Klara'yı susturmanın bu sefer de kendine düştüğünü görerek :

— Gel şekerim, dedi, arkadaşlar gelmeden önce masaya örtü koyalım da yemekleri sıralıyalım.

Klara, kendisinin sudan bir bahaneyle susturulmasına âdeta içerlemişti :

— Sana hemen yardım ederim...

Dedikten sonra adının Steventon olduğunu öğrendiği subaya doğru giderek :

— Bana bir, iki dakikanızı verebilir misiniz ? Size birşey söylemek istiyorum.

Diye sordu. Steventon :

— Emrinize âmadeyim, Miss Burnham.

Diyerek gemicileri savdı. Bayan Crayford, karısına şöyle fısıldadı : «Steventon'dan hiç korkma. Ben onun kulağını büktüm. İtimad edebiliriz.»

Klara, Crayford'u da yanına çağırarak :

— Sizleri fazla meşgul edecek değilim, dedi, Mister Steventon'ü rahatsız etmiyeceğime dair söz veririm. Genç olmakla beraber göreceksiniz ki nefsime ne kadar hâkimim. Sizlere geçirdiğiniz ıstıraplardan bahsetmek istemem. Yalnız tek bir mesele hakkındaki düşüncelerimin doğru olduğunu öğrenmek isterim. Yani yardım aramak için keşif kolunun hareketi esnasında neler cereyan ettiği meselesini. Öğrendiğime göre, kimin gideceğini ve kimin kalacağını tâyin için zar atmışsınız. Frank, gidecekler arasına katılmış. (Burada titredi) ve Richard Wardour da kalacaklar arasına katılmış. Subay ve centilmen olarak şerefiniz üzerine söyleyin; hakikat böyle mi cereyan etti ?

Crayford cevap verdi :

— Şerefim üzerine temin ederim ki hakikat budur.

Steventon da :

— Şerefim üzerine !

Diye tekrarladı. Klara, bundan sonraki sözlerini taparlamak için ikisine dikkatle bakarak :

— Siz ikiniz de, attığınız zarlara göre, kalacaklar arasına ayrılmış oldunuz. Ve şimdi ikiniz de burada bulunuyorsunuz. Richard Wardour ise kalacaklar meyanında bulunmasına rağmen şimdi burada yok ! Nasıl olur da kayıplar listesinde ismi Frank'ın yanında bulunuyor ?

Sualin cevabı pek tehlikeli idi. Steventon sualin cevabını Crayford'a bıraktı. Crayford bu sefer daha zayıf bir cevap vermek mecburiyetinde kaldı.

— Listede iki isim yan yana gelmiş olmakla ikisinin birlikte kaybolduğu mânası çıkmaz ki...

Klara, bu çürük cevaptan derhal faydalanmasını bildi ve şunu sordu :

— Frank, keşif kolundan kayboldu. Acaba Wardour da kulübelerden mi kayboldu ?

Crayford da, Steventon da tereddüde düştüler. Bayan Crayford bunlara hiddetle bakarak derhal şu yalanı ileri sürdü :

— Evet, dedi, Wardour kulübelerden kayboldu.

Her ne kadar Bayan Crayford bunu çabucak söylediyse de yine de geç kalmıştı. Çünkü Klara iki subayın cevap vermekteki tereddütlerini yüzlerinden okumaya vakit bulmuştu. Steventon'a dönerek, sakin bir eda ile :

— Şerefinize inanırım, dedi, Bayan Crayford'un yanıldığı hususundaki kanaatimde haklı mıyım, haksız mı ?

Iki subaydan en münasibine hitap etmişti. Steventon'un karısı orada değildi ki onun üzerinde müessir olabilsin. Steventon, şerefi bahis mevzuu olduğu için hakikati söylemeğe mecbur kaldı. Wardour, kazaya uğrayan bir subayın yerine keşif koluna katılmıştı. Wardour'la Frank birlikte kaybolmuşlardı.

Klara, Bayan Crayford'a bakarak :

— İşitiyor musun ? diye sordu, yanılan ben değilim, sensin ! Richard Wardour'la Frank'ı keşif kolunda birleştiren, senin kanaatince «kaza», benim kanaatimce de «kader» dir.

Cevap beklemeksizin tekrar Steventon'a dönerek, mevzuu şu şekilde değiştirip herkesi hayrette bıraktı :

— Hiç Skoçya'nın dağlık bölgelerinde bulundunuz mu ?

— Hayır, hiç oralarda bulunmadım.

— Oralarda Second - Sight diye birşeye inanırlar. Kitaplarda da okumadınız mı ?

— Okudum.

— Buna inanır mısınız ?

Buna doğrudan doğruya bir cevap vermekten kaçınan Steventon :

— Skoçya'da bulunmuş olsaydım, dedi, bilmem ne yapardım ! Fakat hiç oralarda bulunmadığım için meseleyi ciddî surette tetkike imkân olmadı.

Klara devam etti :

— Şüphelerinizi tecrübeye koymak istemem. Ancak başımdan geçen bir hâdiseyi anlatmakla iktifa edeceğim. Çok zaman olmadı, Ingiltere'de iken bir rüya gördüm. Bu rüya, sizin şimdi söylediğinizi teyid etmişti. Hattâ kaybolan bu iki adamın, arkadaşlarından nasıl ayrıldıklarını da gösteriyordu. Bunlar bir kaza neticesinde mi kaybolmuşlardı ? Yoksa bililtizam mı kafileden ayrılmışlardı ?

Crayford, meseleyi burada kesmek niyetiyle son bir gayret daha sarfetti :

— Ne Steventon, ne de ben keşif kolunda değildik. O halde sizin bu sualinize nasıl cevap verebiliriz ?

— Keşif kolunda bulunan subay arkadaşlarınız meselenin ne tarzda cereyan ettiğini herhalde size söylemişlerdir. Ben size ve Mister Steventon'a işte bunu soruyorum.

Bayan Crayford ikinci bir müdahale de daha bulunarak :

— Henüz yemek paketlerini bile açmadık. Gel, Klara ! Bu, bizim işimizdir. Vakit de geçiyor.

Klara :

— Yemek biraz bekliyebilir.

Dedikten sonra Crayford'un omuzundan tutup sözlerine devam etti :

— Anlatın bana, bu ikisi nasıl oldu da diğerlerinden ayrıldılar ? Siz daima en iyi bir dost oldunuz, şimdi bana karşı zalim olmayın !

Bu öyle bir yalvarıştı ki bahriyelinin ta kalbine işledi. Beyhude oyalama siyasetinden vazgeçerek hakikatin üstündeki perdeyi yavaş yavaş kaldırmaya karar verdi :

— Üçüncü günün sonunda Frank'ın kuvveti tükendi. Yorgunluktan geriye kaldı.

— Herhalde onu beklemişlerdir ?

— Onu beklemek, büyük bir tehlike teşkil ederdi. Onların hayatı, geride bıraktıklarının hayatı hep onların ilerlemelerine, bir an önce kurtuluş imkânları bulmaya bağlıydı. Frank'ı herkes seviyordu. Büyük bir fedakârlıkta bulunarak, tekrar kuvvetlenir diye yarım gün beklediler.

Buraya gelince Crayford durdu. Alt tarafını bir türlü getiremiyecekti. Fakat susmakla mesele halledilmiş olmuyordu ki... Klara bu sefer Steventon'u sorguya çekti :

— Bu yarım günlük dinlenmeden sonra Frank onlarla birlikte mi yola çıktı ?

— Onlarla beraber gitmek teşebbüsünde bulundu ise de...

— Muvaffak olamadı mı ?

— Evet.

— Muvaffak olamayınca arkadaşları ne yaptılar ? Hepsi birer korkak kesilerek onu orada tek başına mı bıraktılar ?

Klara, Steventon'u söyletmek için mahsus böyle bir dil kullanmıştı. Steventon gençti. Klara'nın tuzağına kolaylıkla düştü :

— Onların içinde bir tek korkak yoktu, Miss Burnham, dedi, bu kahraman çocuklar hakkında çok acı bir lisan kullandınız. Netekim içlerindeki en kuvvetlisi bunun en iyi bir misalini vermiştir: O, Frank'la beraber kalmayı ve sonra kafilenin izini takibederek onları bulmayı teklif etti.

Steventon burada durdu. Fazla söylediğinden endişelenmişti. Acaba bu gönüllünün kim olduğunu Klara ondan soracak mıydı ? Hayır. Böyle bir şey yapmadı. Steventon güya gönüllünün adını söylemiş gibi Klara, Crayford'a hitaben :

— Richard Wardour, Frank'ın hatırı için hayatını acaba neden bu kadar tehalükle tehlikeye koydu ? Frank'ı çok sevdiği, onun arkadaşı olduğu için mi ? Muhakkak bu sualin cevabını verebilirsiniz. Kulübede hep beraber yaşadığınız günleri hatırınıza getiririz. O sırada Frank'la Wardour arkadaş mıydılar ? Aralarında hiç hiddetli konuşmalar geçtiğini görmediniz mi ?

Bayan Crayford, kocasına bir fırsat daha vermiş olmak için, yine bir müdahalede bulundu :

— Sevgili çocuğum, dedi, bu noktayı o nasıl hatırlıyabilir ? Düşün ki uzun zaman hep bir araya toplanmışlar ve her gün birbirlerini görmekten usanmışlar. Hepsinin sinirleri bozuk. Hergün mutlaka aralarında kavga edip duruyorlardı !

Crayford ilâve etti :

— Kavga mı istersin ? Hergün kıyamet gibi kavgalar olurdu. Sonra tekrar barışırlardı.

Bayan Crayford kocasını teyiden :

— Gayet tabiî, dedi, sonra da barışırlardı. Bundan daha açık cevap alabilir misin ? Nasıl, şimdi müsterih oldun mu ? Mister Steventon, gelin bana bir el verin ! Siz gemicilerin tâbirini kullanıyorum ! Sepeti birlikte boşaltalım... William ! Orada eli boş durma; işleri aramızda taksim edelim. Senin vazifen masaya örtüyü yaymak olsun. Örtü öyle mi yayılır ? Yelken açar gibi o nasıl örtü yaymak öyle ? Bıçakları sağa, çatalları sola, peçeteleri de ikisinin ortasına koy ! Klara ! Eğer bu güzel havada aç değilsen mutlaka acıkmalısın. Gel de vazifeni yap, yani bir parça birşey ye !

Bunları söylerken Bayan Crayford başını kaldırdı. Klara, karanlıkta bırakılması için hazırlanan oyuna nihayet boyun eğmişe benziyordu. Yavaş yavaş kayıkhanenin kapısına doğru yürüdü. Kapının eşiğinde durup dışarıya baktı. Sonra masaya yaklaşarak Richard Wardour'un balo gecesi kendisinden ayrılırken söylediği şu sözleri kendi kendine tekrar ediyordu :

«Bir zaman gelecek ki seni affedeğim. Fakat seni benden çalan adamla

Klara yavaş yavaş kayıkhanenin kapısına doğru yürüdü. Kapının Eşiğinde durup dışarıya baktı.

ilk rastlaştığımız gün, vay onun başına geleceklere!» Oh, Frank! Frank! Richard hâlâ sağ mı? Vicdanında senin kanın ve kalbinde benim hayalim olduğu halde hâlâ yaşıyor mu?

Dudakları birdenbire kapandı. Irkildi, her tarafı zangır zangır titriyordu. Bayan Crayford kapıdan denize doğru bakarak:

— Seni korkutacak orada birşeyler mi var, şekerim? diye sordu, karaya çekilmiş sandallardan başka ben birşey göremiyorum.

— Ben de birşey görmüyorum, Lucy.

— O halde sanki korkunç bir takım şeyler görüyormuşsun gibi niçin titriyorsun?

— Evet, korkunç birşey var. Bunu hissediyorum. Fakat hiçbir şey görmüyorum. Havanın boşluğu içinde, güneşin kuvvetli ışığı altında gittikçe yaklaştığını hissediyorum. Ne olduğunu bilmiyorum. Beni buradan uzaklaştır. Hayır. Deniz kenarına götürme. Kapıdan çıkamıyacağım. Beni başka bir yere, başka bir yere götür!

Bayan Crayford etrafına bakındı. Kayıkhanenin ta nihayetinde ikinci bir kapı gözüne ilişmişti. Kocasına dedi ki:

— William! Bak bakalım şu kapı nereye açılıyor?

Crayford gidip kapıyı açtı. Kapı, yarı bahçe ve yarı avludan müteşekkil bir yere açılıyordu. Kurumak üzere direklere asılı balık ağlarından başka birşey görülmüyordu. Canlı hiçbir mahlûk yoktu. Bayan Crayford, manzarayı gördükten sonra:

— Pek güzel bir yere benzemiyor, şekerim, dedi, ama bilmem sen ne düşünüyorsun?

Bunları söylerken Klara'ya kolunu uzattı. Klara reddetti. Crayford'un koluna girerek baygın bir halde:

— Korkuyorum, dedi, müthiş surette korkuyorum! Benden ayrılmayın. Sizinle beraber olmak istiyorum. (Kayıkhanenin kapısına doğru bakarak) Oh! Her tarafım üşüyor. Bu yerin korkusiyle donuyorum. Avluya gidelim! Avluya gidelim!

Crayford, karısına dedi ki:

— Bırak bana onu. Eğer açık havada kendine gelmiyecek olursa seni çağırırım.

Klara'yı derhal avluya çıkarıp kapıyı arkadan kapadı. Bayan Crayford:

— Mister Steventon! Ne anladınız bundan? diye sordu, acaba onu korkutan nedir?

Bunu sorarken kocasiyle Klara'nın çıktıkları kapıya doğru bakıyordu. Cevap alamayınca dönüp Steventon'a baktı. Steventon, yemek masasının karşı tarafında oturuyor, kayıkhanenin cümle kapısından görülen manzaraya dikkatle bakıyordu. Bayan Crayford da aynı noktaya bakmaya başladı. Bu sefer bir şeyler görmek mümkün oluyordu. Kayıkhanenin önündeki sarı kumlar üzerinde bir cismin gölgesi görülüyordu.

Bölüm XVIII.

Perişan kılıklı, korkunç manzaralı bir adamdı bu. Gözleri, vahşi bir hayvan gibi parlıyordu. Şapkasız başındaki uzun, gri saçları karmakarışıktı. Üstündeki elbise partalaşmış, lime lime olmuştu. Bu sefalet ve perişanlık iskeleti kapının eşiğinde durmuş, çok güzel hazırlanmış yemek masasına, bir aç köpek gibi bakıyordu. Steventon ona sordu:

— Sen kimsin?

Zayıf bir ses cevap verdi:

— Aç bir adam.

Ağır ağır ve yorgunluktan yıkılıp kalacakmış gibi, güçlükle birkaç adım ilerledi: *(Devamı gelecek sayıda)*

Kuşe kâğıda 4 renkli ofset baskılı

6 ÇEŞİT YILBAŞI TEBRİKİ

zarfları ile beraber Fransızca, Almanca, İngilizce ve yazısız olarak satışa çıkarılmıştır.

Perakende satış fiatı 150 kuruş.

Perakende satışlar: Galatasaray Meydanı ve Divanyolu Mağazalarında.

Toptan siparişler için adres: Divanyolu - Kiğıt Ticaret Cad No. 7.

Bayiler için toptan satışlarda (en az 100 adet) % 20 tenzilât. Taraya ödemeli gönderilir.

Herkes için RADYO TEKNİĞİ

Radyonun çalışmasını, arızalarını ve arızaların giderilmesini öğreten bir amatör kitabıdır.

Fiyatı: 10 LİRADIR

İstanbul'da başlıca kitapçılarda ve İnkilâp kitabevi'nde, Ankara'da Akba, İzmir'de Abalaji kitabevlerinde ve Belediye İşhanda Fuat Çalık'ta bulunur.

Türkçeye çeviren:
İBRAHİM BAŞOĞLU

Mektupla istiyene, aşağıdaki adreslerden ödemeli gönderilir:

İbrahim Başoğlu:
Kepenekçi Numan sok. No. 5
Edirnekapı İstanbul

Üniversite Kitabevi.
Babıali Cad. No. 96 İstanbul

SEBZE KONSERVESİ DENİNCE

Tazesinin bütün hassalarını muhafaza eden, turfanda TAMEK Konserveleri hatırlanır

● Bamya
● Yeşil Fasulya
● Yaz Türlüsü

lezzetlidir, vitamin ve besleyici unsurları taze sebzeden farksızdır.

TAMEK KONSERVELERİ

JET REKLÂM - GALİP

Mefharet

SES ARKADAŞLARI — Değerli sanatkârın günlük hayatı Levent'teki evi ile Şişli'deki Konservatuvar binası arasında geçer. Resimde, M. Pars, A. Artun, Mefharet Yıldırım, Sevim Süer, Tülân Korman, Feriha Tunceli görülüyor.

EVİNİN BAHÇESİNDE — Mefharet Yıldırım, ses sanatkârlarının en hanımıdır. Radyoda teknisyen olan eşinden geçinemediği için ayrılmıştır. 16 yaşında bir kızı vardır. Kedileri sever. Resimde, bahçede kedisiyle görülüyor.

DICLE ırmağının kıyısındaki Bağdat Kıraliyet Sarayının, Kapalıçarşı'da Akuvai'den alınmış avizesi o gün daha parlak yanıyordu. Girişin sonundaki salon ışıklar içindeydi. Bir köşede uzun bir sedire tuvaletler giymiş 6 kadın ile smokinli altı erkek oturmuştu. Salon ile ikinci katın bir merdivenle bağlandığı köşede ise ayrı bir topluluk vardı. Bunlardan biri kümeden ayrıldı, sedirin bulunduğu köşeye doğru yürüdü. Bu gözlüklü, uzun boylu bir adamdı... Sedire yaklaşınca durdu. Eliyle havada bir yarım daire çizdi. Saz sesleri duyuldu, ardından aynak bir şarkı okunmağa başladı :

Be bahçevan ben bahçemi bellerim
Hem bellerim, hem gönlümü eğlerim
Bir vefasız yare düştüm neylerim.
Bağdat ellerinde dolanır gezer
Yazması boynunda salınır gezer.

Şarkı okunurken, merdivenin köşesinde duran erkekler de birer koltuğa ilişmişlerdi. Salonda çıt çıkmıyordu. Odada dolaşan saray hizmetçileri lâstik ayakkabı giymişlerdi. Gözlüklü adam eliyle ikinci bir yarım daire çizdi. İkinci şarkı başladı :

Hasretle bu şeb gâh uyudum gâh uyandım
Hep ol mehi andım.

Şarkının meyanında bütün sazlar, sesler sustu. Tek bir ses, perde perde sessizliği aralodı. İçli bir kadın sesi, billûr avizeden süzülüyor, salona yayılıyordu :

Kan ağladım içtikçe mey-i bezmi fi-rakı
Biminnet-i saki peymane gibi gâh dolup, gâh boşaldım.

Salonun içi birden kanarya, bülbül sesleri ile doldu. Bülbüller, yılların özlemini gidermek istercesine dem çekiyor, kanarya sesleri aranağme yapıyordu. Salonda içli bir kadın sesine, bülbül, kanarya şakımaları, bir hıçkırık sesi karışıyordu...

Solo bitmişti. Yaylar daha istekle çekildi, mızraplara daha düzenli vuruldu, sesler daha içten okuyorlardı.

Karşı sırada bir koltukta oturan lâcivert elbiseli bir adam ayağa kalktı, şarkıların okunduğu köşeye yürüdü. Solo okuyan kadını selâmladı, eğildi, ellerine sarıldı :

— Mefharet Yıldırım Hanım, dedi. Sesinizle bizi ihya ettiniz. Üç aydan beri ötmiyen kanaryalarım, sizin sesinizi kıskandılar, dilleri açıldı. İlâç, baytar para etmemişti. Sizin nefesiniz yetti. Ya saray bahçesindeki bülbüller... Onların dem çekmesine yıllardan beri hasrettik. Dünya üstünde tek sevdiğim insan annemdi. O da «ağlamama» hastalığına tutulmuştu. Biraz önce döktüğü gözyaşları, yüreğime su serpti...

Genç kadının gözlerinden iki damla yaş süzüldü :

— Teşekkür ederim Prens Hazretleri... diyebildi.

Dört uşak, salonun dört bir köşesindeki kanarya kafeslerinin ipek kılıflarını çıkardılar. Öteki uşaklar salonun bahçeye bakan perdelerini açtı. Merdivende ayak sesleri duyuldu. Siyahlar giyinmiş bir kadın, mendiliyle gözlerini silerek merdivenlerden iniyordu...

■

6 ocak 1955 günü Bağdat'tan kalkan ekspresin ortasına bağlanmış bir özel vagonda Bağdat'ın tadını çıkarmış, yorgun insanlar bulunuyordu. Bunlar İstanbul Konservatuvarı İcra Heyeti sanatkârlarıydı. Kıraliyet Sarayında konserler vermişler, Kıral Faysal'dan, Prens Abdülilah'tan iltifat görmüşler, yalnız biraz yorulmuşlardı. Tren Bağdat'ın kenar mahallelerinden geçerken, bu vagonun yolcuları yorgunluklarını gidermek için uyumuşlardı bile...

Kaç saat uyunduğunu kimse bilmiyordu. Trenin ani duruşu, sert bir Arapça konuşma, uyuyan insanları birer birer kaldırdı. 4 numaralı yataktaki kadın vagonun en geç uyanan yolcusuydu. Gürültüler artmıştı. Trenin yolunu soyguncular mı kesmişti yoksa ?... Yatağından aşağı atladı. Geceliğiyle pencerenin önüne gitti. Lâcivert resmî elbiseli bir adam, el kol hareketleriyle birşeyler anlatıyor, arada bir bozuk bir Türkçe ile «Olmaz !...» diyordu. «Vizesiz geçemezsiniz. İneceksiniz burada». Durumu anlamıştı. Suriye sınırındaydılar. Gümrük şefi, vizeleri olmadığı için, sınırı geçirmiyordu. Gümrük şefi cebinden bir defter çıkardı : «İsimlerinizi yazacağım» dedi. Önce Mesut Cemil, sonra öteki sanatkârlar adlarını söylediler. İki kişinin adı kalmıştı. Şefin gözü pencereden bakan kadına takıldı : «Adınız ?» dedi. «Mefharet Yıldırım !..» Şefin elindeki kalem ile defter yere düştü. Adam şaşırmıştı. Bu sırada, orta yaşlı bir yolcu kompartımandan dışarıya çıkmıştı. Şef ona da adını sordu. «Münir Nurettin» cevabını alınca, şaşkınlığı bir kat daha arttı. «Siz... siz... büyük sanatkârsınız... Mefharet Yıldırım da büyük sanatkâr,.. niye kendinizi tanıtmadınız...» diye kekeledi. Artık akan sular durulmuştu. Şefin dili çözülmüştü. Bülbülleri, kanaryaları dile getiren Mefharet Yıldırım, gümrükçüyü de dize getirmişti. «Yolunuza devam edebilirsiniz» dedi «Yalnız sizden bir

ŞİİRLİ KÖŞE — Mefharet Yıldırım'ın kitaplığında şiir kitapları önemli bir yer tutar. Müzik çalışmalarından sonra kitaplığından ya Orhan Veli'nin yahut Yahya Kemal'in bir kitabını çeker, eşliğe dinlenir...

ricam var. Birer şarkı okusanız !... Abdülgani Üstüvani kulunuzun bu isteğini kırmazsınız herhalde...»

Sazlar kutulardan, kılıflarından çıkarıldı. Mefharet Yıldırım pencere önünde şarkısına başladı :

Hasretle bu şeb gâh uyudum...

■

Levent, 1. Karanfil 3. Sokak 8 numaralı evde oturan değerli ses sanatkârı Mefharet Yıldırım üzerinden 1440 gün geçmesine rağmen, bir «1001 gece masalı» tazeliğiyle yaşıyan bu hâtıralarından sonra Ankara Radyosu'na gi-

Yıldırım

YEMEK KİTABI — Sanatkâr çok lezzetli yemekler pişirir. Bir yemek kitabı çıkarsa, Türk mutfağına en aşağı 30 yeni yemek kazandırabilir. Meselâ, fasulyaya su koymaz. «Bir kadın yemekle birlikte pişmelidir» sözüne uyar.

ÇİÇEK SEVGİSİ — Sanatkâr çiçekleri çok sever. Evinin içini çeşitli çiçek saksıları ile süslemiştir. Onları hergün sular. Her çiçeğin bir dili, bir aşkı olduğuna inanır. İş onların nabzına göre şerbet vermekte...

rişinin hikâyesini anlatmağa başladı :

— Ankara Radyosu sanatkârlarından Melek Tokgöz (Erdik) aile dostumuzdu. 1939 da yıllık iznini İstanbul'da geçiriyordu. Bir gün Beyoğlu'ndaki evimize geldi. O yıllarda Konservatuvarda okuyordum. Ses sanatkârlarını, radyo stüdyolarını merak ederdim. Ona o gün radyoya dair ahret soruları sordum. «Çok mu merak ediyorsun ?» dedi «Gel seni Ankara'ya götüreyim». Ben önce şaka yapıyor sandım. Oysa, ciddî bir teklifmiş bu. Babamdan izin aldı. Ankara'ya gittik. O gece kemençevî Kemal Niyazi Seyhun, Melek Tokgöz'ün evine geldi. Melek'le bir şarkı meşkettiler. Onları hayranlıkla dinliyordum. Meşk bittikten sonra, Melek Tokgöz : «Kemal Niyazi bey» dedi «Mefharet'in de sesi güzeldir. Bir şarkı söylesin de, dinleyin !..» Kıpkırmızı olmuştum. Kemal Niyazi : «Haydi utanma kızım, o güzel sesini dinliyelim» dedi. Günün moda şarkısı, «Gitti de gelmeyiverdi» idi. Onu okudum. Kemal Niyazi sesimi çok beğenmişti. Bunu Mesut Cemil'e söylemiş. Ertesi gün Mesut Cemil, sesimi dinlemek üzere beni çağırdı. Osman Nihad'ın «Kaç yıl oldu» diye başlıyan şarkısını okudum. Şarkının yarısında Mesut Cemil «Yeter kızım,» dedi, «aradığım sesi buldum !...» Fakat kendimi göstermek istiyordum, «Şarkının meyanını da okuyayım mı ?» diye sordum. Mesut Cemil «Peki, oku kızım» dedi. Radyoya girişim böyle oldu. 6 yıl Ankara radyosunda çalıştım.

Mefharet Yıldırım 9 - 10 yaşındayken Müzeyyen Senar'ın plâklarını dinler, onları ezberlermiş. Ancak, şarkıların meyanlarını pek çıkaramazmış. Bu yüzden plâğı yeniden gramofona koyar, şarkının meyanını tekrarlarmış :

— Bir gün, diyor, radyoda bir konserim vardı. Programın sonuna «Bakasız hüsnün güvenme ânına» şarkısı konulmuştu. Bu şarkının meyanını bilmiyordum. «Bilmiyorum» demeğe de utanıyordum. Bunu yalnız Müzeyyen Senar'a açtım. «Üzülme» dedi «stüdyoya gelir, meyanı ben okurum.» Sözünde durdu. O gün, şarkının girizgâhını, nakaratını ben, meyanını ise Müzeyyen okudu. O, meyanı okurken, Beyoğlu'ndaki evimiz, meyanı iyice ezberlemek için gramofona ikinci defa koyduğum Müzeyyen Senar'ın plâkları gözümün önünden bir fragman gibi geçiyordu...

RÖPORTAJ : ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

Yavrucuzun ideal gıdası

BONLAIT IDEAL

Nikâh Memuru

YAZAN: SCOTT CORBETT — ÇEVİREN: ADNAN ÇETİN

SAM Clerk, kulaklarının dibinde çınlıyan keskin bir zil sesiyle gözlerini açtı. Sokak kapısı üst üste çalınıyordu. Gecenin bu saatinde gelen kimdi?...

İhtiyar haliyle yatağından güçlükle doğruldu. Uyku sersemliğiyle sendeliyerek kapıya yürüdü. Sürmeyi çekti. Kapıyı araladı. Karşısında güzel bir genç kızla yakışıklı bir delikanlı buldu...

Bir müddet karşılıklı bakıştılar. Delikanlı biraz tereddütle sordu :

— Mister Clerk siz misiniz?

— Evet, benim.

— Biz hemen evlenmek istiyoruz Mister Clerk... Acaba mümkün olacak mı?...

Sam Clerk, gözkapaklarını birkaç defa ovaladı. Uykusu biraz açılmıştı. Karşısındakilere dikkatle bir daha baktı. Kız da, erkek de iyi insanlara benziyorlardı. Delikanlı yirmi dördünde vardı. Öteki de on sekiz, haydi on dokuz olsun... Lâkin, ikisinin de halinde bir çekingenlik, yahut daha doğrusu, bir korkaklık okunuyordu.

İhtiyar Sam, kapıyı iyice açıp birkaç adım geri çekildi.

— Eh, buyurun içeri bakalım, konuşalım...

Genç kız önde, delikanlı arkada, kabahat işlemiş çocuklar gibi, süklüm püklüm, içeri girdiler. Kapının dibinde durdular.

— Buyurun, buyurun!... İçeri buyurun...

Birkaç adım daha attılar.

— Gecenin bu saatinde rahatsız ettik ama, kusura bakmayın...

— Bizim vazifemiz bu, çocuklar. Sizin gibi iyi gençlere hizmet etmiyeceğiz de kime edeceğiz?...

Genç kız atıldı :

— Ah, çok teşekkür ederiz Mister Clerk. Size o kadar minnettar kalacağız ki!...

— Rica ederim... Bir daha ağzınızdan böyle bir söz işitmiyeyim... Eh, nereden geliyorsunuz bakalım? Buralı mısınız?

— Philadelphia'dan geliyoruz... Epey uzak, değil mi?...

— Ne ehemmiyeti var! Bize, her saat, her şehirden gelenler olur!... Ama böyle koridorda ayak üstü durmıyalım. Şu odaya buyurun. Şöyle rahat rahat oturup konuşalım...

Yandaki odaya geçtiler. Sam Clerk, kanapeyi işaret etti. Genç kızla delikanlı iliştiler.

— Eh, hoş geldiniz bakalım çocuklar... Beni de neşelendirdiniz. Yaşımız epey ilerledi ama, sizin gibileri görünce gençlik hâtıralarımız gözümüzde tütüyor!...

Karşılıklı gülüştüler.

— Beni nasıl buldunuz kuzum? Burada birkaç tane evlendirme memuru vardır. Burasını bir ahbap mı tavsiye etti, yoksa?...

— Hayır, kimse tavsiye etmedi Mister Clerk. Yoldan geçerken tabelânızı gördük. Hemen kapıyı çaldık. Sizden tekrar özür dileriz. Böyle, geceyarısı gelmemeliydik doğrusu...

— Ne zararı var oğlum. Ben size biraz evvel ne demiştim! Bir daha ağzımızdan böyle sözler...

Genç kız, Clerk'in sözünü kesti :

— Mister Clerk, niçin bu saatte sizi rahatsız ettik biliyor musunuz? Sabahtan beri bir türlü evlenme kararını veremiyorduk. Gezdik, tozduk, konuştuk, monuşnuk. Nihayet geceyarısı kararımızı verebildik! O sırada tam sizin binanın önünde duruyorduk. Başımızı kaldırıp tabelâda evlendirme memuru ismini okumıyalım mı?... Farkında olmadan, kendi ayağımızla size gelmiştik. Artık yapılacak iş, sadece zile basmaktı. Biz de onu yaptık...

Tekrar gülüştüler.

— İyi yaptınız kızım. Eh, şimdi konuşma sırası bana geldi... Önce şöyle bir tanışalım. Söyleyin bakalım, isminiz nedir?...

— Sally Jordan.

— Seninki, delikanlı?

— Tom Reynolds.

— Mis Jordan, anneniz babanız sağ mı?...

— Evet sağ. İkimizinki de sağ!...

— Öyleyse ikinizin de anneleri babaları evlenmenize taraftar değil! Öyle değil mi?...

Genç kızla delikanlı birbirlerine bakıştılar. Tom biraz tereddüt etti. Sally kekeledi :

— Hayır, öyle birşey yok Mister Clerk... Yalnız, bizi anlıyamıyorlar.

— Meselâ?...

— Meselâ, uzun zaman nişanlı kalmamızı istiyorlar. Yılbaşından sonra evlenirsiniz diyorlar... Halbuki o zamana kadar önümüzde daha tam beş ay var!

— Doğru. Epey uzun bir zaman. Yoksa, beş ay sonra askerlik filân mı çıkıyor Mister Reynolds?...

— Hayır, öyle bir korkum yok. Kore'den daha yeni döndüm!

— Güzel. Şu halde, yegâne mâni, anneleriniz, babalarınız...

Sally, yine atıldı :

— Hayır Mister Clerk! Onlar mâni olmak istemiyorlar. Sadece beklememizi söylüyorlar. Halbuki bizim bekliyecek halimiz yok... Yani, demek istiyorum ki, annem, bizim için büyük bir düğün yapmak istiyor. Kendisi gibi. Bunun için de beklememiz icap ediyormuş...

Tom, sevgilisini tasdik etti :

— Evet, tantana ile evlenmemizi istiyor...

Sam Clerk, köşede duran masaya doğru yürüdü. Çekmesini çekip bir fotoğraf çıkardı.

— Şimdi sırası değil ama, size şunu göstereyim, çocuklar... Ben, karımla bu şekilde evlenmiştim. Geçen gün eski kâğıtları karıştırırken...

Sally heyecanla oturduğu yerden fırladı. Sam Clerk'in elinden fotoğrafı âdeta kaptı.

— Aman ne güzel, Tom!... Şu duvağa bak!... Ne de yakışmış değil mi?... Keşke biz de böyle evlenseydik!...

Sam Clerk devam etti :

— İsterseniz sonradan kilise merasimi de yaparsınız. Biz de öyle yapmıştık... Kâğıtları karıştırırken diyordum bu fotoğraf elime geçti... Hemen alıp şu çekmecenin içine atıvermiştim...

— Niçin bunu camlatıp asmıyorsunuz Mister Clerk?...

— Evet, öyle yapmak lâzım. Tatlı günlerimiz herzaman gözlerimizin önünde olmalı... Ne kadar heyecanlı günlerdir onlar, değil mi çocuklar?... İnsan olduğu yerde duramaz! Sizi şu dakikada o kadar haklı görüyorum ki!... Hiç beş ay sonrası beklenir mi?... Beş ay değil, beş gün bile durulmaz!

Hepbirden kahkahaları attılar.

— Ama bakın ben hâlâ gençlerin dilinden anlıyorum, değil mi?...

— Anlamaz olur musunuz! Siz bizleri bile cebinizden çıkarırsınız!

Neşeli gülüşmeler arasında Sam Clerk yine aynı çekmeden büyük bir defterle mürekkepli kalemi çıkardı.

— Eh, artık yavaş yavaş hazırlığa başlasak mı? Ne dersiniz?... Epey gevezelik ettik değil mi?... Şahitleriniz kimler olacak bakalım?...

Genç kız, ellerini yüzüne kapadı.

— Bak bunu hiç düşünmedik Tom! Şimdi ne yapacağız?...

— Dur bakalım, telâş etme şekerim... Mister Clerk ona da bir çare bulur elbet...

Sam Clerk, ciddileşti.

— Bu iş mühim çocuklar! Şahitsiz katiyen olmaz!...

Tom cevap verdi :

— Olmaz biliyorum, Mister Clerk. Çok hakkınız var. Fakat saat gecenin ikisine geliyor. Bu zamanda şahit nasıl bulabiliriz?...

— Bulmamız lâzım Mister Reynolds!...

Genç kızla delikanlı çaresizlik içinde birbirlerine bakıştılar.

— Ne yapacağız Tom?...

Tom Reynolds, Sally'nin kulağına birşeyler fısıldadı. Sonra elini ceketinin iç cebine atarak ayağa kalktı. Büyük defterin sahifelerini çevirmekle meşgul olan Sam Clerk'e yaklaştı.

— Affedersiniz, Mister Clerk, size şunu takdim edeyim... Artık bir çaresine bakarsınız... Yerimiz uzak, biliyorsunuz. Bir daha buralara gelmek bizim için çok zor...

Sam Clerk, Tom'un uzattığı birkaç doları hemen cebine indirdi.

— Şey, evet... Tabii hakkınız var çocuklar... Philadelphia nerede, burası nerede?... Neyse, bir çaresine bakalım... Olmazsa bizimkilerden iki kişiye birer imza attırıverirsiniz... Siz şöyle oturun, lûtfen. Mis Jordan, şu kalemi elinize alınız... Önce benim söyliyeceklerimi dinleyiniz. Sonra da imzanızı atmıya hazır olunuz... Mister Reynolds, siz de öyle...

■

İki genç, birkaç dakika sonra kapıdan sevinçle çıkarlarken Sam Clerk, heyecanla, onları gözden kaybedinceye kadar arkalarından bakıyordu.

Çok geçmeden, karanlıkta tamamen kayboldular. Ayak sesleri de duyulmaz oldu. O zaman, Sam Clerk, bütün komşuların pencerelerini birer birer dikkatle süzdü. Kimsenin gözetlemediğine iyice kanaat getirdikten sonra, kapının yanındaki «Evlendirme Memuru» tabelâsını yavaşça çivisinden çıkardı. Bitişikte oturan ve asıl evlendirme memuru olan kardeşi George'un kapısında eski yerine taktı. Sonra kurnazca bir tebessümle ellerini oğuşturdu :

— Şahide mahide ne lüzum var! İşte oldu, bitti bile!... Hem onların gövnünü yaptım, hem de bizim cebimizin yüzü güldü... George olsaydı, böyle yağlı bir müşteriyi çoktan kaçırırdı...

Komşuların pencerelerini tekrar dikkatle gözden geçirdi. Şüphesiz herkes yatağında horul horul uyumaktaydı. İçeri çekilip kapıyı arkasından kapadı.

Loş caddede tam bir sessizlik hüküm sürüyor, herşey uyuyordu...

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının içyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

30

HAREMAĞALARI DAİRESİ — Haremağaları, Harem ile Arabakapısı arasında uzanan antrenin etrafındaki odalarda yaşarlardı. Burada haremağalarından başka musahipler de vardı. Birçok sultanların nişan ve nikâh törenleri Kızlarağası dairesinde yapılmıştır. İkinci kat şehzadeler mektebi idi...

VALDE Sultan'dan sonra Harem'in en nüfuzlu idarecileri ustalardı. Ustaların muavinlerine İkinci denirdi. Bu ikinciler çoğu zaman kalfalardan olurdu. Ustalar, vazifelerini maiyetlerine verilen cariyeler vasıtasiyle yaparlardı. Harem'in iç idaresi doğrudan doğruya bunlara aitti.

Bütün ustaların başı, baş hazinedardı. Harem'i idare eden hazinedarların sayısı beşti.

Hazinedarlar, padişaha ait hususi hizmetleri görürler. Kendilerine «Devletlû» diye hitap edilirdi. Hazinedarlar eğlencelerde ve törenlerde nâzım vazifesini görürlerdi.

Harem'de vazifeli diğer ustalardan çamaşır ustası, Harem ve zatı şahane çamaşırlarının yıkanmasına, soyunup giyinmesine ; Külhani usta Harem külhanının yakılmasına, padişahın yıkanmasına, bakarlardı.

XVII. yüzyılda kahvenin içilmesine müsaade verildikten sonra Harem'de iken padişaha kahve pişirmek üzere bir de kahveci ustalığı ihdas edilmişti. Padişahın sofra hizmetini Çaşnigir usta, abdest almasına, elini yüzünü yıkamasına İbriktar usta ; padişaha ait şerbetleri, yemişleri ve çerezleri koruyan ve hazırlıyan Kilerci usta, Valde Sultan, sultanlar kadın ve ikballerin tuvaletlerini yapan berber usta vardı. Ustalar izinsiz olarak huzura girebilirlerdi.

Bunlardan başka vazifelerinin ne olduğunu bilemediğimiz Vekil usta, Saray usta vardı.

Ustalar, hazinedar ustalar hariç, cariyeler dairesinde kendilerine ait kısımlarda, hazinedar ustalar ise Altın Yol'un ortasında taş merdivenle çıkılan Kadınefendiler ve hazinedarlar dairesinde yaşarlardı.

Ustalar, Harem'i idare eden kadın memurlar arasında en fazla maaş alanlardı.

Ustalardan sonra Harem'in en nüfuzlu diğer bir kadını da kethüda kadındı. Başlıca vazifesi padişahın elbiselerini ve giyeceklerini korumaktı.

Ayrıca bir de hastalar kethüdası vardı. Hastalar kethüdasının vazifesi hastalar koğuşunun temizliğine, hastaların bakımına, hastalanan cariyelerin, Harem'den hastalar koğuşuna nakledilmesine nezaret etmekti.

Harem'deki önemli memuriyetlerden birisi de ebelik idi. Harem'de çalışan ebelerin sayısının birden fazla olduğu anlaşılıyorsa da miktarı tesbit edilemiyor. Ebeler, doğumdan önce Valde Sultan tarafından tayin edilirdi. Bol hediye ve ihsan alırlardı. Bilhassa veziriâzamın gönderdiği beşiğin, lohusanın odasına gelmesinden sonra lohusanın ve yeni doğan sultanın yattığı odada yapılan merasimde baş rolü ebe oynar, beşiğe atılan paraları ve kumaşları an'ane gereğince tamamen ebe alırdı.

Sultanlar, doğduktan sonra anneleri tarafından emzirilmezdi. Sultan doğmadan önce, dışardan evli ve çocuklu bir dadı (daye) tayin edilirdi. Dadıların çocukları Harem'e alınmaz, dışarıda başka bir dadıya verilirdi. Dadıların çocuklarına, doğan sultanın veya şehzadenin, süt kardeşi gözüyle bakılır, kendilerine sarayda sevgi ve saygı gösterilirdi.

Dadılar, şehzade ve sultanları emzirirler, gerekli bütün hizmetlerini görürlerdi. Sultan ve şehzadelerin bakımına, bezlerinin, çamaşırlarının tedarik ve temizlenmesine anneleri nezaret ederlerdi.

• Şehzade ve sultanlar büyüyünce bahçede, koridorda, diğer küçük cariyelerle dadılarının nezaretinde oynarlardı.

Bu yüzden bazı sultanlar ve şehzadeler, kendilerini büyüten dadılarına karşı büyük sevgi ve saygı göstermişler, onlara mal, mülk ve para ihsan ederek müreffeh bir hayat sürmelerine yardım etmişlerdir.

Harem'de bulunan eşyaların defterlerini tutan, dışarı ile muhaberatı temin eden beş kâtibe vardı. Bunların ilki kâtibelerin âmiri idi. Ona «Kâtibe usta» denirdi.

Padişahın hususi hizmetini ve Harem'in genel işlerini ustalar gördüğü halde, şehzade, sultan, valde sultan, kadınefendi ve ikballerin dairelerinde hizmet eden cariyelerin başlarına kalfa denirdi. Harem'de daire adedi kadar kalfa vardı.

Kalfalar, ustaların emrinde çalışır, onların muavinleri sayılırlardı. Kalfaların bir kısmı padişahın ikballeri arasından seçmek âdetti.

Ustalık alâmeti, başa takılan beş mücevher iğne idi. Bunlar, padişah tarafından verilirdi. İğneler kabak çekirdeğine benziyen beş yapraktan ibaretti. Hazinedar ustanınki diğerlerinden hem büyük, hem de elmaslı idi.

Ustalar ve kethüda kadın, merasim günlerinde ve padişahın yanına girecekleri zaman ipekli ve süslü elbiseleri üzerine salta giyerlerdi. Saltalar, kadifeden veya ipekli kumaşlardan yapılırdı. Kenarları sırmalı olurdu.

Ustalar, kalfalar, Harem'de yaşıyan cariyelerin en terbiyelileri ve bilgilileri arasından seçilirdi. Çalıştıkları ve hizmet ettikleri dairenin efendisiyle içli dışlı konuşurlardı.

Ustalar, haftada bir gece Hünkâr Yatak Odası'na giden kapıda cariyeleriyle nöbet tutarlar, orasını beklerlerdi. İçeriye izinsiz kimseyi bırakmazlardı. Eğer padişah tarafından çağırılırlarsa, derhal içeriye girerler, emirlerini telâki ederlerdi.

Harem'in iç işleri, yukarıda adları sayılan memurlar tarafından görülüyordu. Harem'in muhafazası, dış ile olan münasebetleri, Harem kapılarının beklenmesi ise siyahi hadım ağaları, nedimler ve müsahipler tarafından idare edilirdi.

Cariyelerin satın alınması, müzik ve yazı öğretmenlerinin tayini ve bunların kontrolü, cariyelerin çırağ edilmesi, hep kızlar ağasının vazifesi idi. Bu sebepten kızlar ağası gerek Harem'de, gerekse devlet adamları arasında büyük nüfuza sahiptiler.

Harem ile dışarının münasebetlerini doğrudan doğruya Darüssaade ağaları temin ederlerdi. Darüssaade ağasının haberi olmadan hiçbir kimse - veziriâzamın ailesi dahi olsa - Harem'e giremezdi. Harem'de bulunan, padişaha bir şeyler lâzım oldu mu, yahut da hükümdar tarafından dışarıya bir şeyler gönderilecek mi bu işleri müsahipler, dilsizler ve cüceler görürlerdi.

Son söz olarak şunları söyliyelim ki Harem Osmanlı İmparatorluğunun en mühim dekoru idi. İmparatorluğun en azametli devrini yaşıyan padişahlar, Otlukbelini, Çaldıran, Mercidabık, Ridaniye ve Muhaç meydan savaşını kazananlar, bu Harem'de yaşamışlar, acı tatlı günler geçirerek hayata gözlerini kapamışlardır.

Zafer dönüşlerinin gözü ve gönlü dolduran donanmaları, sefer ve savaş ganimetlerinin katar katar gelişi ve hazineye yerleştirilişi, göz kamaştırıcı cülûs merasimleri, bayram tebrikleri ve diğer törenlere Topkapı Sarayı sahne olmuştur.

SON

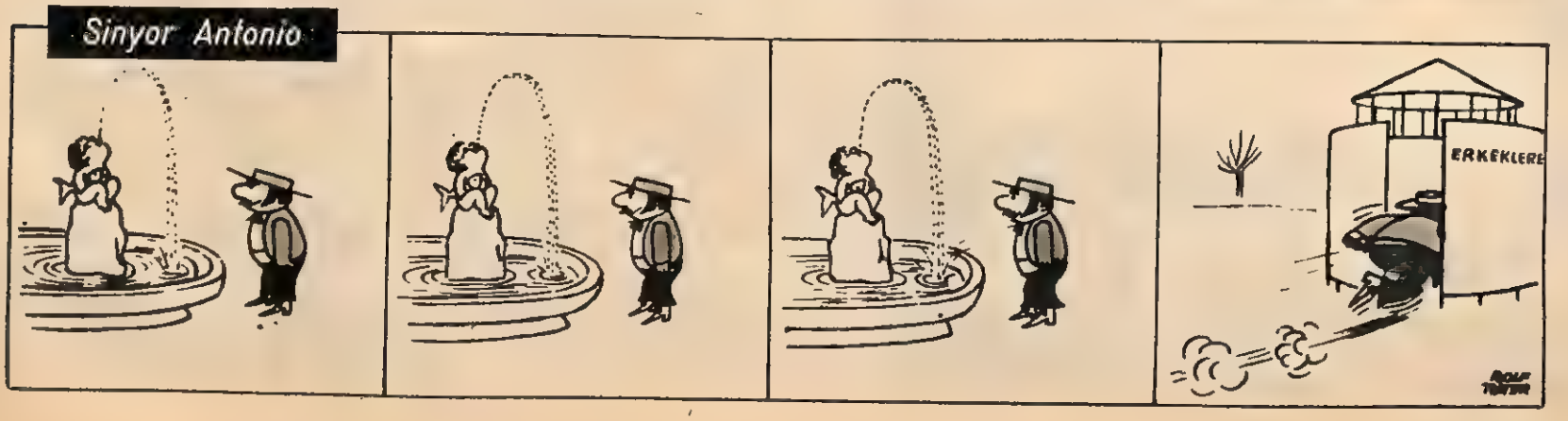

BİR FİLİM HİKÂYESİ

ÇOLPAN İLHAN
FERİDE ROLÜNDE

FİKRET HAKAN
Dr. SELİM ROLÜNDE

SADRİ ALIŞIK
Dr. FUAT ROLÜNDE

DİĞER ROLLERDE

KAMURAN YÜCE (NEJAT), ULVİ URAZ (NECİP)
NAHİRE YAMAÇ (NERİMAN), ESEN GÖKMEN (NESRİN)

ZÜMRÜT

İhsan Koza'nın aynı adı taşıyan romanından çevrilmiş bir Türk filmi.

1 Feride, gözleri ile yaşıyan bir kadındı. Zümrüt gibi parıldıyan muhteşem bir çift göz. Zehir yeşili çakıntılar halindeki bu gözler, etraflarındaki herşeye hâkim olurdu. Bu yeşilin kurbanlarından biri de, hayatını kazanmak için Feride'nin kocasına ait çiftlikte çalışan, Selim adında genç ve yakışıklı bir tıb talebesi idi.

2 Feride bu genç erkekte yarattığı yangından habersiz, hasta kocasından uzakta gece eğlenceleri, içki ve kumarla yuğrulu bir hayat yaşıyordu. Kocası ölünce Selim'le alâkalanmağa başladı. Fakat Selim, onu sevmesine rağmen yaşadığı süfli hayattan ötürü nefret ettiği için yenilmiyordu. Mamafih bir gece mağlûp oldu. Buna rağmen kurtulmasını bildi ve bir iş bularak bu muhitten uzaklaştı. Ankara'ya gitti.

3 Feride yine eski âleminde yuvarlanıyordu. Herşeyi kumar ve para idi. Kendisine bu parayı temin edecek bir erkek lâzımdı. Evli, çocuklu bir erkek olan Nejat'ı buldu. Nejat herşeyini Feride uğruna mahvetti. Fakat ondan uzaklaşamıyor, Feride de kendini savmak istediği için hayatları kavga, gürültü içinde geçiyordu.

4 Bu arada, önce doktorluğu, sonra parası ile yeni bir erkek ortaya çıktı. Bu, Selim'in tıbbiye arkadaşı olan doktor Fuat idi. Feride onu da Nejat gibi kumara sürdü. Parasına tamamiyle sahip olmak için de onunla evlenmeğe razı oldu.

5 Doktor Selim, Ankara'dan gelerek Fuat'la aynı hastanede çalışmağa başladı. Onun kiminle evleneceğini öğrenince de bu teşebbüsünden vazgeçirmeğe çalıştı. Fakat muvaffak olamadı. Fuat ve Feride evlendiler. Servetinden sonra sevdiği kadını da kaybetmiş olan Nejat Feride'yi öldürmek istedi, tehlikeli bir şekilde yaraladı.

6 Feride hastaneye kaldırıldı. Selim çok uğraşarak onu kurtardı. İyileştikten sonra Feride bir kere daha Selim'e sığınmak istedi. Fakat muvaffak olamadı.

7 Feride tekrar eski hayatına döndü. Doktor Fuat'ı da kendisi ile beraber mahvu sürüklüyordu. Fuat hergün biraz daha yıkılıyor, biraz daha kayboluyordu. Meslekten kovuldu. Nihayet parasızlığın ve aldatılmış olmanın utancı içinde intihar etti. Doktor Selim ise aşkını Feride'den uzakta bir yerde yaşamak için Uludağ Sanatoryumu'nda çalışmağa başladı. Muhakkak olan birşey varsa, Feride'yi sevdiği idi.

8 Feride'nin hayatında Fuat'ı daha başkaları takibetti. Fakat artık hiçbir şey içindeki boşluğu dolduramıyordu. Kendisini ancak Selim'in kurtarabileceğine iman ederek Uludağ'a gitti. Bir gece Selim'in Uludağ'daki evinin kapısını çaldı. Fakat Selim onun aşkını yine kabul etmeyince büyük bir ümitsizlik içinde oradan uzaklaştı. Ertesi gün onu bir yarın dibinde buldular. Selim elinden geleni yaptı. Fakat bu sefer kadını kurtaramadı ve onun çok sevdiği zümrüt gözlerini kendi eliyle kapattı.

18 defa ELLE mecmuasında Kapak Kızı olan meşhur manken NICOLE Türkiye'yi ziyareti esnasında NEYİR müessesesinin jarse elbiselerini giyerek kapak resimleri çektirmiştir.

NEYİR JARSE ELBİSELERİ
Türkiye Mümessili
YENİ MEVSİM MAĞAZASI
İSTANBUL

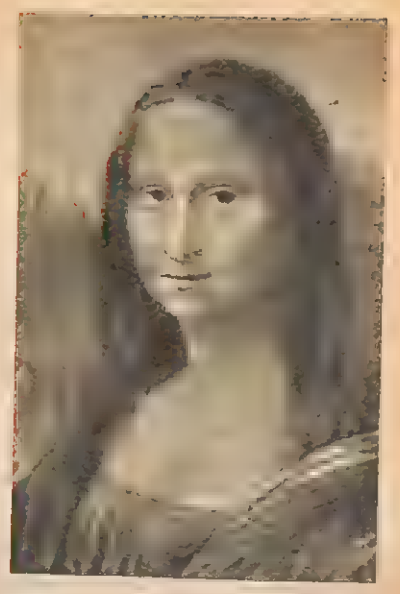

Bir Şaheser

benzerlerinden güzellik ve değer üstünlüğüyle ayrılır ve kıymetini daima muhafaza eder.

ŞAHESER ROMANLAR

dünün ve bugünün en çok okunan, en güzel ve en değerli romanlarıdır.

NOTRE-DAME'IN KAMBURU
V. Hugo — 10 Lira

JOSEPHINE
W. F. Kenyon — 10 Lira

GELİN TACI
S. Undset — 8 Lira

SABAH YILDIZI
A. J. Cronin — 7,5 Lira

MELİSSA
T. Caldwell — 8 Lira

AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell — 8 Lira

HARP VE SULH
L. Tolstoy — 10 Lira

BÜYÜLÜ ÇİÇEK
L. Bromfield — 8 Lira

HER KADIN GİBİ
S. Undset — 8 Lira

SENİ SEVMEK KADERİM !
S. Lewis — 10 Lira

BAHAR ATEŞİ
J. Hilton — 8 Lira

BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole — 10 Lira

SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway — 10 Lira

Kataloğumuzu istevin. Ücretsiz gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ

OKUYUCU MEKTUPLARI

Kümbet Köyü'nden Bay Hüseyin Kılıç'ya :

Uykusuzluğun sebebini yazmamışsınız. Muntazam bir hayat yaşamanız, vaktinde yatmanız, yatağınızın rahat, gürültüsüz bir yerde olması ve mümkünse yatmadan önce bir duş yapmanız iyi olur. Asap teskin edici, herkese verilebilen şuruplardan birini alabilirsiniz. Bu halinizi bir hekime söyleyiniz. O ilâcınızı tayin etsin. B. J. K. Spor Kulübü, Beşiktaş İstanbul, Adresine yazınız.

Okuyucularımızdan Azizcan Özalp'ın gönderdiği resim aynı kümeste yaşıyan iki horoza ait. Bir çöplükte iki horoz ötmez denmesine rağmen yukarıdaki horozlar gayet iyi geçinmekte, hiç kavga etmemekte hattâ beraber poz dahi vermektedirler.

Kozan'dan Bay Cemal Bayoğlu'na :

Mektubu yazdığınız adrese posta havalesiyle yıllık abone için 60, altı aylık abone için 30 lira gönderiniz. Abonenin hangi sayıdan başlıyacağını ve açık adresinizi ayrı bir mektupla yazınız. Türk artistlerinden sıra ile bahsediyoruz. İstediğiniz adresleri vermek doğru değildir. Belki kendileri adreslerinin neşrini arzu etmezler.

■

Kaymaklı'dan Bay Ahmet Şafak'a :

Resminizi basmamız mümkün değildir. Merhum Mehmet Âkif'ten aldığınız mısraları Hayat mecmuasında neşretmemizi istemenizdeki sebep de anlaşılmıyor. Siz bu mısralardaki kasit ve mânayı anlıyamıyorsanız bilgisine itimat ettiğiniz bir yaşlı adamla bu hususta konuşunuz. Bizim, okuyucu sütunlarında izahat vermemiz, yerimizin kifayetsizliği yüzünden mümkün olamıyor. Saygılarımızla.

■

Milâs'tan B. Ülkü Ungun'a :

Filmlere ses sonradan verilir. Türk artistleri için röportaj serilerine başladık. Filmlerdeki düşme sahneleri belli edilmiyecek şekilde hilelidir.

■

Samsun'dan Bay Demir Türkdoğan'a :

Elimizde uzun müddet sahifelerimize konacak karikatür var. Bu yüzden gönderilen karikatürleri basamıyoruz.

■

Dörtyol'dan bir okuyucumuza :

Sindirim organları yedik ve içtiklerimizi hazmettiren, öğüten, ağız, mide ve barsaklardır. Hazım başladığı sırada içilen su mideyi yorar, hazmı karıştırır. Doyma hissi başladığı sırada hazım da başlar. Yeniden bir şeyler yemek ve içmek, midenin o yeni şeyleri de eskileri kıvamında ufalayıp sulandırması için ayrı bir çalışma yapmasına sebep olur. Antarktika adı verilen kıta malûmdu, fakat kutup noktasına kadar gidilerek keşfedilmemişti.

İstanbul'dan Bayan Esin Önay'a :

Çilleri tamamiyle izale eden bir ilâç henüz bulunamamıştır. Fakat çillerin izale edilen cinsleri de var. Bunu bir cilt hekimi, muayene neticesinde, size söyliyebilir.

■

Kırkağaç'tan Bay İbrahim Güzel'e :

Arkadaşınızın söze «A» harfiyle başlaması ve sözü «kem» ile bitirmesi kasdi midir? Yoksa bir şive alışkanlığı mıdır? İzahat verirseniz arzunuzu yerine getiririz.

■

Çorum'dan Bay Hakkı Bülhan'a :

Selma ismi hakkında Hayat'ın 74. sayısında malûmat verdik. İsveçli Selma Lagerlöf'ün adının bizdeki Selma ile ilgisi olmaması gerekir. Bu, ayrı dillerdeki kelime benzerliğinden ibarettir.

■

Sultandağı'ndan Bay Bekir Yalçın'a :

Saçsız başlarda saç bitirmek şimdiye kadar mümkün olamamıştır. Bunun çaresi bulunduğu zaman milyonlarca insan memnun kalacaktır.

■

İstanbul'dan Suzan R.'ye :

Öğrenmekte olduğunuz yabancı diller elbette sizin için faydalı olacaktır. Tercüme hikâyelerden gönderiniz. Yazışlerince beğenilirse neşredilir.

■

Kastamonu'dan Bay İsmail Karaçam'a :

İsmail isminin mânasını 48. sayıda vermiştik. Şükran isminin mânası açıktır. Onu da vereceğiz. Doktor lüzum gördüğü takdirde bademciklerin aldırılması şart olur. İlâçla izale edilemez.

■

Kırklareli'nden Bay Adnan Kayar'a :

Biraz cesaretli ve girgin olunuz. Hayatın bütün sayılarını bulmanız mümkün olamıyacak, daha şimdiden 11. 22. 57. 108. sayılar kalmadı.

Manisa'dan B. Mehmet Ergün'e :

86. sayı adresinize gönderildi. Mizah alanında kabiliyetiniz varsa Edebiyat Fakültesine gidiniz.

■

İstanbul'dan Bay Ali Çelikkol'a :

Çalışmak istediğiniz sırada uykunuzun gelmesi ve esnemeniz asabi bir hal olsa gerek. Siz böyle zannettiğiniz, kendi kendinize böyle telkin ettiğiniz için böyle oluyor. Muntazam uyuyunuz, erken yatınız, biraz spor yapınız, ilginizi çekecek ve size heyecan verecek şeyler okurken dikkatinizi okuduğunuz mevzuda teksif edeceğiniziden emin olmıya çalışınız. Yavaş yavaş gevşekliğe benziyen bu haliniz geçecektir.

■

Babadağ'dan Bay Baha Pekşen'e :

Yaşamakta olan Türk büyüklerinin resimlerini neşretmiyoruz. En eski futbol takımının Galatasaray takımı olduğu belirtilmektedir.

■

İstanbul'dan Bay Ahmet Talihsiz'e :

İyi beslenmek, iyi uyumak, yüzme, yürüme gibi sporları yapmakla tabiatın bünyenize uygun gördüğü kadar boya sahip olabilirsiniz. Ama sizde boyunuzun uzamasına engel olabilecek, veya buna uzaktan olsun tesir edebilecek bir rahatsızlık, bir engel varsa bunu ancak iyi bir muayene neticesinde bir hekim görüp çaresini söyliyebilir.

■

İstanbul'dan Bay Ayhan Öktemer'e :

Ergenlik dediğimiz ve muayyen yaşlarda çıkan ve hemen hemen hiç iz bırakmadan kaybolan çıbanlar nisbeten derisi ince olan yerlerde, bilhassa yüzde, ensede ve sırta doğru çıkmaktadır. Baharlı, biberli, yağlı ekşili yiyecekler yememekle bunların şiddeti kısmen olsun azalır. Fakat her insanda muhakkak görülmez.

■

Davutpaşa'dan Fatma Kırdar'a :

Japonya'ya giden Ertuğrul gemisi 16 Eylûl 1889 da fırtınaya tutularak kayalara bindirmiş ve batmıştı.

Yıldızınız diyor ki...

(19 ARALIKTAN 25 ARALIK'A KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Yeni tanıştığınız kimselerle hemen ahbaplık tesis etmek ne dereceye kadar doğrudur bunu kestirmek biraz güç. Şanslı duruma girmeniz âdeta gün meselesi. Maddi bakımdan hayli zorlu günler görülüyor.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Tasavvurlarınız hemen hemen normal yola giriyor. Tecrübelerinizde pozitif olmaya çalışınız. Öyle zamanlar vardır ki insan pek fazla çalıştığı halde hakkı olan neticeleri alamaz. Fakat buna aldırmayınız.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Eski durumunuz tekrar avdet ediyor. Kendinize biraz daha çekidüzen verebilirseniz faydalı olacak. Şahsi bir işiniz düzenlenmek üzere. His hayatınız henüz tam hareketini kaybetmemiş görülüyor. Sıhhatiniz iyi.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

İstikbaliniz için düşündüğünüz şeyler normal bir insanın aklına gelebilecek şeylerdir. Kendinizi fazla yormadan da birçok işinizi halletmeniz mümkün olabilir. Sıhhi durumunuz ihmal edilmişe benziyor.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Hakkınızda söylenenlere pek fazla dikkat etmeyiniz. Zira âsabınızın boş yere bozulması iyi olmıyacak. Teşebbüslerinizde başarılı olmak için plânlarınızı iyi bir şekilde hazırlamalısınız. Sıhhatiniz oldukça iyi...

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Pek yakında bir partiye davet edilebilirsiniz. His hayatınız hareketlenmek üzere bulunuyor. İşleriniz normal yolunda sayılır. Netice almak için daha fazla gayret sarfetmeniz lâzım. Sıhhatiniz normal...

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Tatbik etmek istediğiniz usul işlerinizin tedviri bakımından hayli tatminkâr olacak. Kendinize olan güveni kaybetmemeniz lâzım. Bir arkadaşınız lehinizde konuşuyor. Yakında bir seyahate çıkabilirsiniz...

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Talihiniz gittikçe açılıyor. Fakat yalnız şansa güvenmek doğru olmaz. Tetkik edecek bazı işleriniz var bunları ihmal etmeyiniz. Bir arkadaşınız size sürpriz hazırlamakta. Sıhhatinizi ihmal etmiş görülüyorsunuz.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Yakında istediğiniz şeylerin hepsi olacak. Bu bakımdan hayli rahatlıyacaksınız. Kendinizden daima emin olmalısınız. Hissi hayatınızda kurulmuş olan bağlara çok dikkat etmelisiniz. Zira sizin için mühimdir.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Yaptığınız hareketlerde henüz bir muvazene görülmüyor. Yakında yeni iş imkânları elde etmeniz mümkün. Diğer taraftan bazı meşgalelerinize de var ki mutlaka neticelenmeleri lâzım gelmektedir. Dikkatinizi çekeriz.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Hakkınızda konuşulanlar sizi zerrece ilgilendirmemeli. Belki böylece günlük işlerinizi birinci plâna almanız mümkün olur. Bugünlerde bazı değişiklikler olması mümkündür. Şimdilik şansınızı denemeyiniz.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Alâka duyduğunuz şeyleri birdenbire birinci plâna çıkarmanız hiç de iyi değil. Bir müddet daha çalışınız. Sıhhi durumunuzda endişe edilecek birşey görülmüyor. Yakında yeni bir hâdise sizi meşgul edebilir.

Terbiye evde başlar...

Çocuk, temizliğin, intizamın, dürüstlüğün, şefkatin, güzellik sevgisinin ilk örneklerini evde görür. Tasarruf terbiyesinin de ilk adımları küçükken atılır. Çocuğunuza da YAPI ve KREDİ BANKASI'nda en az 200 liralık bir hesap açtırmakla, hem kendisini tasarrufa alıştırmış, hem de zengin ikramiyeli çekilişlere katılmasını sağlamış olursunuz.

HER 100 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI VERİLİR.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Kıyafetinizi vücudunuza uydurunuz

Bu senenin "Ampir" modası bazı kadınları ciddi olarak düşünceye sevketmiştir. Vücudu ince, göğsü fazla büyük olmayanlar için mesele yok, ama diğerleri ne yapsın? Moda şişman, zayıf, kısa uzun, bütün kadınlar için yapılır. Dolayısiyle Paris moda yaratıcıları belin göğsün altına veya oraya yakın dikildiği "Ampir" modasının herkes tarafından zevkle giyilebilmesi için her vücuda uyacak modeller hazırlamışlardır. Ama herkes vücuduna uyacak elbisenin hangisi olduğunu bilmelidir.

1 Göğsü büyük olanlar için en uygun elbise «Blousant» ismi verilen oldukça bol ve büzgülü bedendir. Elbisenin beli normal yerinden 3-4 parmak yukarıya dikilmiştir. Bedenin altında kalan kısım ve etek dardır. Maggy Rouff'un yukarıdaki modeli bunun güzel bir örneğini teşkil ediyor.

2 Küçük göğüsler için bu yılın modası uygundur. Bel göğsün tam altına dikilmelidir. Geniş bir kemer veya iri bir fiyonk göğsün küçüklüğünü gizler. Resimde Carven'in zayıf göğüsler için hazırladığı model görülmektedir.

3 Göğüsleri ve vücutleri normal ölçülere uygun olanlar için «Ampir» modası biçilmiş kaftandır. Resimde Godard'ın yünlüden yapılmış bir modeli görülmektedir. Bedenin alt kısmı ile bel vücudun biçimini ortaya koymaktadır.

4 Geniş kalçalılar daha ziyade eteği çok dar olmıyan elbiseler giymelidirler. «Ampir» modelleri arasında eteği aşağıya doğru hafifçe genişliyen veya kalça kısmı oldukça bol olan elbiseler mevcuttur. Resimde Christian Dior'un eteği yukardan büzgülü ve aşağıda oldukça geniş bir gece elbisesi görülüyor.

DERİ ÇANTANIZI TEMİZLEMEK İÇİN

Portakal kabuğunun iç kısmı ile deri eşyaların temizleneceğini biliyor muydunuz? Deriyi iyice sildikten sonra kuru bir bezle parlatınız.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Fehmi, Fehmiye +

Arapçada «Anlayışlı, zeki» anlamına gelen bu kadın ve erkek isminin adaşları arasında edebi eserleri ve tercümeleriyle tanınmış ediblerimizden Zaimzade Hasan Fehmi Bey, ilk açılan Millet Meclisinde reislik yapan, nazırlık, elçiliklerde, Takvimi Vakayi ile Cerideî Havadis gazetelerinde muharrirliklerde bulunan Hukuk mektebinde Devletler Hukuku müderrisliği yapan kıymetli ilim ve devlet adamlarımızdan Vezir Hasan Fehmi Paşa da bulunmaktadır.

Nazmi, Nazmiye +

Nazm, arapçada «Sıra, tertip», ikinci derecede «vezinli, kafiyeli söz» demektir. İsimlerin sonundaki «i» ve «iye» nisbet ve te'nis takısıdır, «tertipli, nizamlı» anlamına gelirler. Adaşlar arasında, 16. asırda, basit türkçe ile en güzel şiir söyliyen divan şâirlerimizden Edirneli Nazmi ve 1937 de vefat eden tanınmış ressamlarımızdan, Güzel Sanatlar Akademisi resim hocalığında bulunan Ressam Nazmi Ziya da bulunuyor.

Vecdi +

Erkek isimlerinden ve arapça bir kelimedir. Vecd «kendisini kaybedecek derecede Tanrı aşkına dalma, istiğrak», Vecdi «Vecde meydana gelen» demektir. Bu ismi taşıyanlar arasında 17. asrın ortalarında meşhur olan divan şâirlerinden Abdülbaki Vecdi Bey de vardır.

Nil +

Kızlarımızda kullanılan bu isim Doğu Afrika'nın 6500 kilometre kadar uzunluğa sahip bulunan nehrine verilen çok eski bir isimdir.

Mutebar, Mutebere +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelimeler Arapçadır. «İtibarlı, hatırı sayılır» demektir. Kelime, Kanuni Sultan Süleyman'ın sağlık mevzuunda söylediği şu mısraında geçmektedir:

«Halk içinde muteber bir
nesne yok devlet gibi,
Olmaya devlet cihanda bir
nefes sıhhat gibi...»

Şahin +

Yırtıcı kuşlardan kısa ve kanca gagalı bir cinse verilen isimdir ki erkek ismi olarak da kullanılır. Bu ismi taşıyanlar arasında Kırım'ın Ruslar tarafından ele geçirilmesine sebeb olan Kırım Hanlarından Şahingiray, I. Abdülmecit zamanında Sadrazamlıkta bulunmuş ve muharebelerdeki yararlıklariyle tanınmış olan Vezir Şahin Ali Paşa da bulunuyor.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

MÜZİK

Hazırlayan :
RENDA POĞDA

Elizabeth Taylor ve Eddie Fisher

• Dean Martin, Jerry Lewis'ten ayrıldıktan sonra kendini tamamiyle sinemaya vererek dramatik rollerde kabiliyetini göstermiye çalışıyor. «Some Came Running», «Rio Bravo» ve «The Young Lions» isimli filmlerden sonra dördüncü olarak «The Horse Soldiers» i William Holden ile beraber hazırlıyor. Dean Martin'in listesinde ayrıca Paramount kumpanyası hesabına çevireceği «Carer» isimli bir filme daha rastlanıyor.

• Gary Crosby ve sevgilisi Candy Barr beraber hazırladıkları «Mardi Gras» isimli filmin prömiyerinde hazır bulunmak üzere uçakla New Orleans'a hareket ettiler. Genç sevgililer şimdilik mesut görünüyorlar.

• Eddie Fisher'in hususi sekreteri Eileen Thomas geçenlerde verdiği doğum günü partisine Elizabeth Taylor'la Eddie Fisher'i de davet etti. Bu toplantının davetlileri arasında bulunan Liz'in eski kocası Mitchael Wilding merakını yenemiyerek etrafındakilere Liz hakkında sorular sormasını bir türlü mânalandıramıyanlar, bunun kıskançlıktan ileri geldiğini zannediyorlar.

• Şarkıcı Julie London «The Wonderful Country» isimli filmi çevirmek üzere gittiği Mexico'da mali işlerini düzenliyebilmesi için kocası Jack Webb'i acele olarak çağırdı.

• «Hole In The Head» isimli müzikal bir film hazırlamak üzere Miamiye giden Frank Sinatra, boş vakitlerinin çoğunu Jeanne Carmen ile geçiriyor. Bu arada İngiliz hanedanına mensup Lady Beatty'de sanatçıyı sık sık ziyaret etmektedir.

• Şarkıcı Johnny Mathis, kendi hayatının hikâyesini sahnede canlandırmak üzere çalışmalarını hızlandırdı. 1959 yılının mart ayında çevrilmesine başlanacak olan filmi ise Seven Arts kumpanyası üzerine almış ve hazırlıklarını tamamlamıştır.

GÜNÜN MELODİSİ

BAISE MOI

Baise moi, come a little closer
Darling, don't be shy!
Baise moi, come a little closer,
Why not try?
Baise moi means why don't you kiss me
Here in the moonlight,
Oo la la! Darling, don't resist me!
No! No! Not tonight!
Baise moi, come a little closer,
Darling, don't be shy!
Baise moi, come a little closer,
Why not try?
See that star, if you wanna wear it,
I'll get it for you.
Though it's far I'll reach I can tear it
Right out of the blue.
Baise moi, come a little closer,
Darling, don't be shy!
Baise moi, come a little closer,
Why not try? Why not try?

CHICAGO RADYOSUNA GÖRE HAFTANIN SEVİLEN MELODİLERİ...

Hula Hoop - Georgia Gibbs
Hula Hoop - Teresa Brewer
Leave Me Alone - Dickey Doo
Just Young - Paul Anka
It's All In The Game - Tommy Edwards
Over And Over - Bobby Day
Little Star - Elegants
Suzie Darlin' - Robin Luke
Near You - Roger Willams
Tea For Two Cha Cha - Dorsey
Are You Really Mine - Rodgers
Summertime Blues - Cochran
Who Are They To Say - De. Sisters
Dance Every One Dance - Madigan
Just A Dream - Jimmy Clanton

DEAN JONES

Son günlerde bilhassa gençler arasında dikkati çeken yakışıklı şarkıcı D. Jones romantik melodiler söylüyor.

Kendisine has özellikleriyle hayranlarını hayal âlemlerinde dolaştıran genç şarkıcı Dean Jones söylediği melodilerle gençler üzerinde büyük bir tesir bırakmıştır. Bestelerinde Elwis Prestley'in 'Şiddetli Duygu' mefhumunu yumuşatması bakımından orijinal bir özellik taşıyor. Şimdi MGM plâk kumpanyası hesabına bir albüm hazırlayan Dean, ayrıca Julie London, John Drew Barrymore ve Anna Kashfi ile beraber «Night Of The Quarter Moon» isimli bir filimde rol alıyor.

BİLMECE

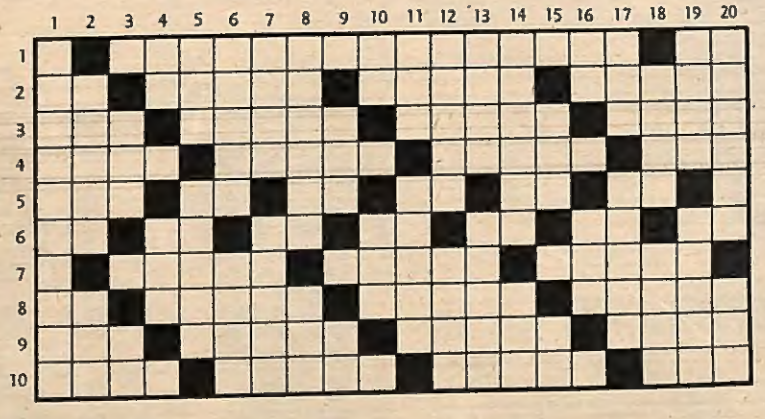

SOLDAN SAĞA : 1: Atasözlerimizden biri - Kuzu sesi. 2: Beyaz - Ziyan - Bir cins peynir - Eski rütbelerin en büyüğü. 3: Terbiyesi kıt olanlar «hayır» yerine böyle derler - Fransızcada söz - Verimsiz toprak - Cedit. 4: Tekrar - Kışın giydiklerimizden - Bir köylü adı - Kötü 5: Bayağı - Dokuzuncu harf - Hulâsa veya usare - Nota - Nüzul et - Uzak işareti. 6: Tersi yama - Hayret nidası - Cüz'i - Farsça ayak - Vilâyet - Nota - Beyaz. 7: Kutsal - Yemek takımlarından - Lâmbalarda kullanılır. 8:Su - Namaz bölümlerinden - Görgülü - Düşünce. 9: Serkeş - Bina veya gemilerin minyatür örneği - Eskiden mutfaklarda çok kullanılırdı - Geliyorum demiyen felâket. 10: Cesed - Sobadan akan is damlası - Orduda en küçük rütbe sahibi - Bütün varlıklarda kullanılan zamir.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Yeni kaybettiğimiz bü yülü Şair. 2: Esas, temel ? Tarihi baston. 3: Birden - Fiil. 4: Cüz'i - Zemin. 5: Tanrı - Padişahların ev kısmı. 6: Bezelye cinsi - Uyarma. 7: Nakit - Haval. 8: Sulama makinesi - Müzikte tempo âleti. 9: Müslüman azınlıklarımızdan - Borazanın çektiği. 10: Tersi alfabede bir harf - Temiz. 11: Ortaasya'da yaşıyan bir hayvan - Zabteden. 12: Aydınlanma - Üstüne yüklen. 13: Deva - Ek. 14: Arapçada dullar mânasına gelir - Üstüne öteberi konulan duvar sırası. 15: Uzun saçlı bir millet - Bir soru. 16: Hane - Cebelitarık'ta bir bölgenin adıdır. 17: Oy - Silâhı patlatan kısım. 18: Akıl - Tersi haydut. 19: Kıymetli parlak taş - Bir rüzgâr adı. 20: Sıcağın tesiriyle su haline gelmek veya zayıflamak - Demir yolu.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

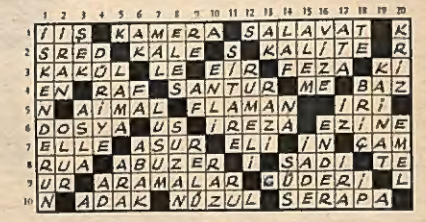

KARİKATÜRİST GÖZÜ İLE

HULA-HOOP

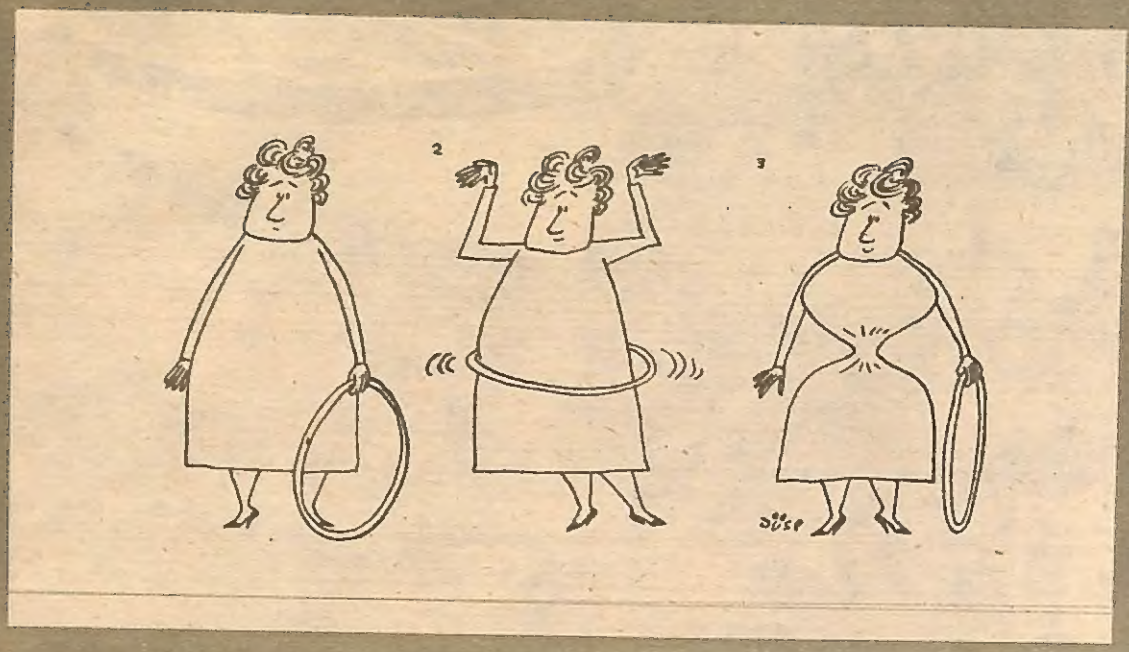

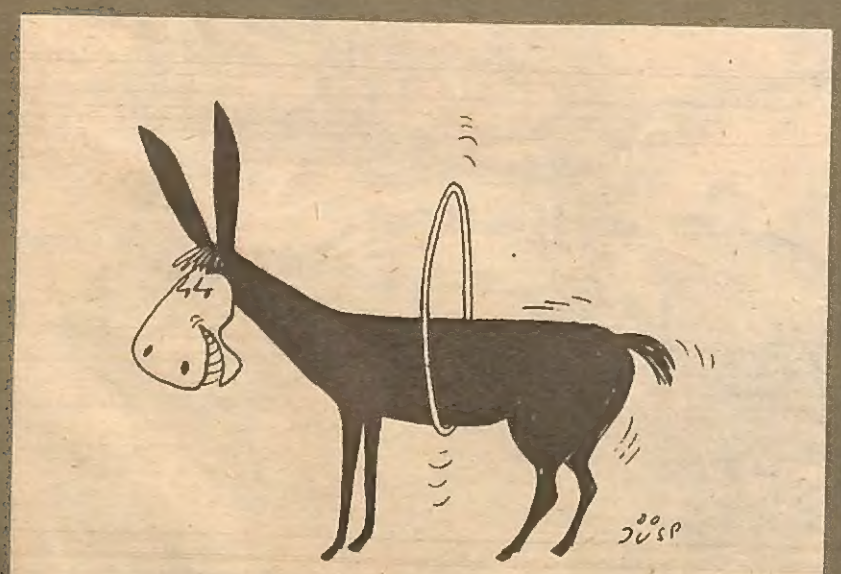

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

FİLO DÖNÜYOR — Ömrü, bir deniz vasıtası gibi suda, yahut kuru havuza çekilmiş bir gemi gibi su kenarında geçer. Yalnızken boş bir kayık gibi sessiz, sakin; kalabalık oldukları zamanlar bir filo gibi gürültülü; hayat, neşe ve hareket doludurlar. Bazan konvoy halinde, bazan yanaşık düzende, bazan harb nizamında seyrederler. Bazan da eski kalyonların borda bordaya gelmesi gibi hakiki bir savaşa tutuşurlar. Filoyu sudan yalnız karanlık çekip alır. Güneş çekilmeye başlayınca, filo da, hafif hafif sallanan boş kayıkların bağlı oluduğu ıssız, sakin kıyıya döner. (Fotoğraf : SAMİ GÜNER)